

העוֹלָם הַזֶּה

הַכּוֹאֵרֵינוּ

פּוֹרֵשִׁים!

קנה רציני

הרדה לאל! האינקים באו! סוף-סוף הבינו האמריקאים את העניין: הם נחתו בחיף ביירות, שלחו את האנגלים לרבת' עמון ולקחו את העניינים בידיהם.

במשך שנים ארוכות הנהירו מנהיגי ישראל לשוא את האמריקאים כי קולונל נאצר יהרוס את כולנו: את ישראל ואת המערב גם יחד. הם לא רצו להביין.

הזקן שלנו הלך ואירגן עם הצרפתים והאנגלים את מיבצע סיני. הנחלנו למצרים מפלה צבאית עצומה. אך ברגע שעמדנו להנחית על ראש הרוזן המצרי את מכת המתת, באו האמריקאים ותפסו את זרוענו. הרוזן המצרי החצוף רק עץ ניצל, אלא אף בלע את סוריה, ואחריה את עיראק.

והנה סוף-סוף נפלו האמריקאים על ה' שכל. הם הצילו את לבנון ואת ירדן. עכשיו העיקר הוא שלא יעצרו באמצע הדרך. הם צריכים לכבוש את סוריה ואת עיראק, ואז יהיה סוף לעניין! הרוזן המצרי יפול, במקום מדינה גדולה אחת שוב יתפצל ה' אזור לתריסר מדינות ונסיכויות, ויעבור לפחות דור עד שיקום מישהו אחר שילך בדרכי קולונל נאצר.

על כן: הירדן למארינס! הירדן למלניות של הדיכוייה הבריטית המוסטת! הירדן לכאמיל שמעון! הירדן לחוסיין! והירדן, אחרי ה' מוות, לנורי אלדמטיה, זכר צדיק לכרכה!

★ ★ ★

את היתה השבוע דרך-המחשבה של העסקן הממוצע בישראל. כך חשבו גם אזרחים רבים, ביניהם שאינם לא טפשים ולא מטומטמים, אנשים משכילים, בעלי רצון טיב, שונאי זיכוי, שוחרי שלום.

היתה זאת הגבה טבעית. היא היתה פרי המועקה, פרי הפחד שכבש בהדרגה את ההכרה ואת תה-ההכרה. לגד העיניים עמד סיוט מתמיד: התלכדות כל עמי ערב למדינה גדולה אחת, שתכרת את ישראל מכל ה' צדדים ותחניק אותה בין זרועותיה. והנה נפרץ הכיתור. שוב אין אנתנו לבי דנו. עומדים אנו מול החרמון, משמאלנו ה' מארינס ומימיננו הצנחנים הבריטיים. חלדנו להיות ראש-גשר קטן ומנותק. הפכנו חלק ממערך צבאי גדול.

זהו מערך ממשי, שאפשר לממש אותו ביודים. ישראל היא עתה גזירה בחזית ארוכה ורצופה, ה' מתחילה בחוף הים ליד טריפולי, עוברת לאורך גבולות הלבנון עד מטולה, ממשיכה משם לאורך גבול ישראל עד מעבר לצמח, משם לאורך גבולות הירדן עד סעודיה, והאורך גבולות סעודיה וכוויית עד למפרץ הפרסי.

מערך זה לא יתכן בלעדינו. רק בשמי ישראל ייכון הקשר בין קפריסין וירדן, בין ביירות לרבת-עמון. הדבר מחייב לפחות תי אום של מנגנון הבטחון באחיר — ולמעשה הרבה יותר מזה. תיאום פוליטי ובטחוני לאורך כל החזית.

וככן — הנה סוף-סוף הגענו. ציינו למשוך את המערך לתוך מערבולת המרחב — והצלחנו. רצינו להשתלב כמערך צבאי מועד רבי — וזכינו. ואפילו אם לא ימצא המערב עוז בלבו לפלוש לעיראק ודמויה ולשבור את שטטון הרוזן המצרי — ריינו גם בזה.

★ ★ ★

השאלה הגדולה היא רק: האם זו חזית יציבה? האם תחזיק מעמד במשך 25 שנות דורנו — או לפחות במשך עשר השנים הבאות? אילו צדקו מנהיגי ישראל בציור שציינו לעצמם — אין ספק שכן. אם אמנם כל

מה שקרה בחמש השנים האחרונות אינו אלא פרי מוחו השטני של "הרוזן המצרי" — כך הדבר. "הרוזן נאצר" יקבל מכה על הראש, האספסוף הערבי המוסת יזכור מי הוא ומי אוניו — והכל יחזור לשלום למצב ששרר בשנת 1949, ואולי למצב ש' רר בשנת 1905, כשודיו גרין הצעיר למד את הבעיה הערבית על בוריה בשדות ה' סגרה.

אולם זהו "אילו" גדול מאד.

גניח לרגע קט שאמנם יבצע המערב את התוכנית הנרקמת אישם במסדרונות רחוי קים, למרות האימים הסובייטיים והעוצבות המסוריינות האדומות המתרכזות בקרקעי המלך חוסיין, ראש האיחוד הערבי ההאשמני בפועל ויורש-העצר החוקי של הכתר העי' ראקי, יקרא לעזרה בריטית ואמריקאית כדי

לאורך ימים. ואילו עתה, מול סערות המל' חמה הקרה והאיום במחת האטומי, אין הדבר אפשרי אפילו לזמן קצר.

החזית שנוצרה השבוע לאורך גבולות לבנון, ישראל, ירדן, סעודיה וכוויית היא מחסום זמני — זמני מאד. היא תתמוטט — אולי תוך כמה שבועות, אולי תוך כמה חדשים. וכאשר היא תתמוטט — תהיה זו מפולת נוראה, שתקי בור תחתה את כל חלקיה.

★ ★ ★

שביל המערב — החשבון כדאי בכל זאת. הוא נחת בחופי המרחב, מפני שלא היה לו מה להפסיד. במקרה הרע

ביותר יסולק מן המרחב — וגורל זה צפוי לו ממילא. במקרה הטוב ביותר יעכב את ההתמוטטות לכמה חודשים, ואולי אפי' לו שנים.

מאחורי החזית החדשה — מאחורי ה' מארינס, הצנחנים הבריטיים, כוחות צהיל והלגיון הירדני — חוסים אוצרות הנפט ה' עצומים של ערב הסעודית, כחיית, בחרין וקטאר. כל יום של דחיקת הקץ, הריהו יום בו זורם הנפט היקר לתעשיות אירופה ואמריקה. לכן כדאית ההתערבות למערב.

אולם החשבון הישראלי שונה לגמרי. לנו יש מה להפסיד — את עתידנו. אנו איננו יכולים להרשות לעצמנו לקנות כמה חדשי נוחיות, ולשלם תמורתם את קיום הדורות הבאים. מגמתנו איננה לדחות התמוטטות בלתי-ימנעת — אלא לחץ את עצמנו מן הכית המט ליפול.

באחד הרגעים הגורליים של ההיסטוריה העברית השמייע מצביע אשורי מול חומות ירושלים אוהרה שזכרה לא נמחק. אמרו נא אל חזקיהו: כה אמר המלך הגדול, מלך אשור — מה הבטחון הזה אשר בסחתך? הנה

בסחת על משענת הקנה הרצון הזה, אשר יסמך איש עלי, ובא בכפו ונקבה!

במקום אשור קמו על גדות הפרת עיראק וסוריה. החזיתות שונות, המערך שונה. אך שוב הגיע רגע גורלי לאומה העברית — אולי לא פחות גורלי משעת הגורל של חזקיהו מלך יהודה. ושוב חובה היא להשי' מייע למנהיגי ירושלים את האוהרה ההיס' טורית: מה הבטחון הזה אשר בסחתם? הנה בסחתם על משענת הקנה הרצון, משענת המארינס והמלך חוסיין, אשר ככל שתי' שענו עליה יותר, כן תעמיק לפצוע את כפות ידינו בכוא יום החשבון הבלתי-ימנע.

★ ★ ★

כמו כל שעת-גורל אמיתית, יש גם לשעה זו שתי פנים. זוהי שעה הרת' אסון — אסון ההשתלבות הסופית של ישראל במערך הצבאי של המערב הנסוג. אולם זוהי גם שעת-כושר חד-פעמית לשינוי מהפכני של החזית.

מזה שנים, בכל פעם שקם בישראל הוגה' דעות מרחיקראות שתבע את השתלבות המדינה במרחב השמי, מוטחת בפניו טענה מוחצת: מה יש לנו להציע לערבים? למה יקבלו את ידנו המושטת? למה לא ימשיכו פשוט לקיים את המצור עלינו, עד ליום בו ינסו להשליך אותנו לים?

זאת היתה תמיד טענה כוזבת — טענתם של חסרי בטחון עצמי, אשר נרמה להם כי כוחנו אפסי זידינו ריקות. אולם מעולם לא היה כה ברור וכה בולט עד כמה זקרי קים לנו מנהיגי הלאומיות הערי' בית, מה היונית תרומתנו לתנו' עת-השיחרור של עמי המרחב השמי, כמו דווקא בשעה זו.

אילו הוטל עלי היום לצאת בשליחות סודית בהולה לקאהיר — עם חניה קצרה בשדה-התעופה של בלגראד — הנה אלה הדברים שהייתי משמייע בשם ממשלת ישראל: ● איננו רוצים בפולשים זרים — לא של האימפריאליזם המערבי ולא של האימ' פריאליזם הסובייטי. אם ינתן לנו להבטיח את בטחוננו עלידי הסדר עם התנועה הלאומית הערבית — נתיצב במלוא קומתנו בחזית המלחמה נגד הפולשים הזרים.

● המערך הצבאי של ההתי' ערבית המערבית זקוק למרחב האווירי והקרקעי של ישראל. אנהנו נחסום כמניו שטח זה. כך ניצור פירצה בחזית ההתערבות, ננתק את ירדן מלבנון ואת הצני' חנים הבריטיים מן הים התיכון.

● המערך הצבאי של רעים ועיראק זקוק לכביש התחבורה העוברים בישראל. אנו נפתח כבישים אלה בפני תנועת הכו' חות הלאומיים — כך שעוצבות מצריים יוכלו להגיע לזמסק ולבגדאד בדרך היבשה. ● ניכיר בממשלת המהפכה העיראקית וגדרוש בכל היריות הבינלאומית את ההכרה בה. קולה של ישראל יהיה בעל משקל מוסרי עצום באיים אם ישמייע תביעה זו — כי אנו מדינה מרחבת, ודברנו ישפיע על מיליוני יהודים בעולם. יתכן מאד שדברנו זה יכריע את הכף נגד התערבות צבאית זרה בעיראק.

● אלה תרומות מידיות, מוחשיות, גלר יות — ואנו נתרם אותן תמורת הסדר סודי, מלחה בערבות מתאמות, שימשמש בסיס לשלום רשמי בין ישראל, רעים וה' רפובליקה העיראקית בכוא שעת הכושר — אחרי סילוקם של המסיתים האנטי-ישראליים מרב-עמון וריאד, כשאישי לא יעז עוד להאשים את המנהיגים הלאומיים בכגידה, עת יחתמו על שלום זה.

התנועה הלאומית הערבית נתוי נה עתה במצוקה. זוהי השעה לזרוק את זקנה הרצון — ולרכוש דריסת-רגל על הקרקע המוצקה של המרחב.

נ מדינה

העם

ע"ט, ע"ט על הירק

מעטים מאזרחי ישראל ראו אותם: מטרי סים גדולים, כבדים ומסורבלים, שהתנהלו לאיטם בשמי ישראל, בכיוון דרומה. הם דמו לציפורים גדולות — ציפורי גורל. בימי קדם נהגו כוהנים עובדי אלילים לנחש את העתיד ואת מצוה הגורל לפי המעיים של ציפורים. השבוע על היה כל צורך להסתכל לתוך מעיהן של ציפורי הפלדה המגביהות עוף, בשורתן היתה ברור גם כך — השתלכות ישראל במערך הצבאי המערבי (ראה הנידון).

ציפורי גורל אחרות חגו בשמי הלבנון. בכרסיהן השמנות נשאו מיטען אימתני: פצצות אטומיות. בפעם הראשונה נפל צל הפטריה הקטלנית על אדמת המרחב: הי מלחמה האטומית, שתמיד נראתה לאזרחי ישראל כאיום הנוגע לאחרים — הפכה החל מהשבוע לממשותקבע במרחב. כמו אז רהי לונדון, פאריס וצ'יקאגו, יצטרכו גם בני חיפה להתרגל עתה למחשבה כי בלכי

ליות, נסתבר כי דויד בן גוריון לא התנגד כלל למעבר המטוסים. הוא רק התרגז על כך שכמה מטוסים יצאו בדרכם מקפריסין לרבת-עמון לפני שהרשות הישראלית נכנסה לתקופה — הפגנה של זילזול גמור בי ממשלת ישראל.

כיצד נוצרה אי ההבנה בלב מאוני הי חדשות? השלטונות הישראלים פשוט מנעו את פרסום הידיעה השניה — על המטוסים שעברו — בעוד שלא עיכבו את הידיעה הראשונה, על המחאה הרשמית. כך התבלבלו המוחות בישראל ובעולם כולו, ללא שום צורך.

היתה זאת, לכעשה, התרומה היחידה של ממשלת ישראל למאבק ההצהרות והכח רוות שסער מסביב למרחב. בעוד שכל מדינה רחוקה, המכבדת את עצמה, הרימה את קולה והשתתפה במאבק הפוליטי, שתקה ישראל לגמרי. לולא המחאה המגוחכת בלונדון, אפשר היה לחשוב כי מנהיגי ישראל איבדו את קולם. אך בימי משבר, גם שתקה היא הודעה.

אולם כל מעשה שנעשה השבוע, כל מילה שנאמרה, נגעה במישרין לגורלה של ישראל. מהלכי השח מת הגורלי:

האמריקאים

נחתו בחוף לבנון, שלחו את הבריטים לירדן, ייצבו בצורה זו, זמנית, את החזית במרחב. אין ספק שלולא פעולה זו היו המוני הלבנון וירדן מטאטאים הי שבוע את המלך ח' סיינ והנשיא שמעון מסכאותיהם. אולם משהגיעו האמריקאים לחזית זו, היססו אם לעבור אותה. אילו כבשו חזרה את עיראק, היו צריכים להחזיר לשם ממשלה שהוכיחה שאין לה שום אחיזה בעם, היו גורמים אולי לי קוריאה שניה, ואולי אף למלחמת-עולם שיש איש אינו רוצה בה. גרוע מזה: הם היו מכריחים את גמאל עבד אל נאצר להדי מין את הרוסים ול הפקיד בידי אלה את הדה העצומה של התנועה הלאומית ה ערבית.

הצרפתים

פירסמו הודעה מתור כמת בהודיעם שלא ינחתו בחוף הלבנון, נתנו סטירת-לחי לא מריקאים, על שלא התיעצו עמם לפני הפלישה. בהודיעם שה מאבק בלבנון ובעיראק הוא ענינו הפנימי של שתי ארצות אלה, עשו גייסטה ידיו תית כלפי הלאומנים הערבים בעולם כולו, כולל אלג'יריה. ובקבעם שנוכחות הכוח האמריקאי בלבנון מספיקה, הפגינו את אה דהם לחזית המערב. בסך-הכל: מכה אחת שהרגה שלושה זבובים.

הרוסים

נסלו לידם מיד את היוזמה הפוליטית, אחרי ביקור-בזק של נשיא רעים במוסקבה, פירסמו הודעה גאונית: הם הו מינו את אייזנהואר, מאקמילן, דהגול, גהר והאמריקאים לפגישה מיידית עם כרושצ'וב. בצורה זו הרגו יותר משלושה זבובים: הם העמידו את העולם באופן דרמטי על חומרת המצב. רמוז כי חצי מיליון החיילים הסובייטיים בגבול תורכיה ופרס מסוגלים לכבוש את המרחב (כולל ישראל) תוך ימים ספורים. בהזמנים את גהר והאי מרשילו, התניפו לשני אישים אלה, משכו לצדם מראש את אהדת האומות הקטנות (המעוניינות בפרסטיגיה של הא"ם) ואת הגוש הנייטראליסטי (שגהרו הוא אלילו). בהזמנים את דהגול, כבשו את אהדת צר פת והבקיטו בקע בחזית המערב. בסך הכל הביאו את האמריקאים במבוכה וחוסר תדאות רבתי.

הערבים

עצמם הלכו על חבל

(המשך בעמוד 6)

ברית צבאית רשמית ומראה תיחתם בין ישראל וצרפת. הרעיון, שמנהיגי ישראל לעגו לו במשך שנים מפני שהומצא על-ידי מנהיגי תנועת-החרות ג'יק סוסטל, הפך לפתע למדיניות ריאלית. נסיעותיהם של גולדה מאיר, שמעון פרס ויעקוב מרדור קשורות כולן בענין זה, מאחר שכל אחד מקוהה כי הברית תיזקף על חשבוננו האישי.

ערכה המעשי של ברית זו יהיה מבוסס מאחר שבדית נזאת קיימת למעשה מאז ערב מיבצע סיני. אולם ממשלת ישראל מקוהה כי החתימה הרשמית תפיג בציבור הישראלי את החששות הכבדים שנתעוררו עם נצחון המהפכה בעיראק, המוכיח את חוסר-התחלת של המדיניות הרשמית. ואילו הגנרל דה גול שוכנע שהברית כזאת לו כדי להפגין את נוכחותה של צרפת במרחב. כמשקל נגדי יעשה דהגול כמה ג'יסטות חיוביות כלפי המחנה הלאומני הערבי.

דאג האמריקאים יבקר שנות בכירות. מטרתה הרשמית של נסיעתו תהיה ביקורת מנגנון הפיקוח של האו"ם, והוא לא יבקר בנקודות-מריבה אחרות במרחב, כגון עיראק וירדן.

מוקד הסיכמוכים הבא של מצרים יעבור דרומה. בהשפעת המערב, ובגלל חששות הסודאניס מפני התגברות מצרים, יחריפו היחסים בין מצרים לבין סודאן, עד כדי ניתוק אפשרי של היחסים ביניהן.

הגבות אחרות של ממשלת ישראל על המאורעות במרחב:

דרישה מוגברת מ ארצות-הברית להע יק נשק לישראל, ונסיון מחודש לי המריץ את גרמניה המערבית להחליף שגרירים עם ישראל.

גמאל עבד אל נאצר יצא בקרוב לביקור נוסף אצל המר של טיטו. נשיא רעים יבקש מנשיא יוגוסלביה לתווך בין נו לבין המערב.

עיקר הצעתו: האמ ריקאים יוציאו את צבאם מלבנון, תמור רת הבטחה שרעים תורה למורדים ב ארץ זו להפסיק את פעילותם. לעומת זאת לא יתערב הי מערב נגד המשטר הרפובליקאי בעיראק, ואילו זה יבטיח לי קיים את הסכמי הי נפס עם המערב.

המכשול הי עיקרי כפני הפי כמיפשה מרוח זו: מרכנות הי אנגלים. בריטניה תתנגד להוצאת את חזיתיה מירדן, תשתדל בכל תוקף להשיג הצהרה מפי המלך חוסיין כי הוא מבקשם להישאר שם, בתוקף הסכם פנימי ביניהם. היא גם טרם ויתרה על רעיון התערבותו של הלגיון בעיראק, מתוך הכרה כי המשטר הרפובליקאי ידחוק את רגליה משדות הנפט במוקדם או במאוחר.

צפויה מערכה מוגברת, בקשר לעליית יהודים מארצות הגוש המזרחי. תהיה זו מעין תגובה ישראלית לסינוק הנספחים שלה מנורשה ובוקרשט, והיא תכלול הפגנות מול הנציגויות הזרות בישראל, צומים של יוצאי גלויות אלה, הפעלת הקונגרס היהודי העולמי.

הדתים לא יחזרו לממשלה, לפני הכחירות לכנסת. זוהי החלטתו של דויד בן גוריון, המעוניין להעביר כמה החלטות, בהיעדרם של הדתיים. בין השאר: העברת בתי-הקברות מידי הרשויות הדתיות לאזרחיות.

צפוי משבר חדש בעירית נתניה. לאחרונה עבר חתול שחור בין ראש העיר הפרוגרסיבי משה שקד לבין סגנו, שפרש מטענת תנועת החירות, בעיריה. בינתיים מתנהל משא-ומתן טווי בין סיעות הציונים הכלליים לתנועת החרות, בדבר פרישתו של חבר המועצה מטעם חירות מאיר האוס. את מקומו של האוס ימלא סגן ראש העיר לשעבר הלל צור. חילופי גברא אלה יבוצעו משום שדהי טוען, כי פרישתו מתנועת החירות באה כתוצאה מיחסו של האוס אליו. במקרה שיושג הסכם, יחזור עובד בו עמי להיות ראש עירית נתניה, ואילו דהרי יקבל מידו שוב את סגנות ראש-העיר.

משבר ומחפכה עירונית צפויים גם ברעננה. רקע המשבר: התמרמרותם של אזרחי המושבה, בשל החלטת המועצה להתיר את הפיכתו של אחד מבתי המרגנו במרכז רעננה לבית-חול-ירוח. בית חולים זה, שיוקם על-ידי הסתדרות העובדים, יהיה מיועד לחולי-נפש מההתיישבות העובדת.

תם לישון ויבוקטם בבוקר חי האטום בכיתם.

מריניות

שתיקה כהודעה

ממשלת ישראל מחתה נגד מעבר מטרי סים בריטיים בשמי המדינה ללא קבלת רשות, הודיע הקריין של קול ישראל בעיקר החדשות. במשך זמן קצר היה נדמה כאילו חוללו מנהיגי ישראל מהפכה במחשבתם הפוליטית. סגירת שמי הארץ בפני כוחות המערב הי תה יכולה להתפרש רק כהפגנת נייטראליס טית ובג'יסטה ידידותית כלפי הלאומנים הערביים.

בלבם של אנשים ציניים יותר עלה הר עיון שממשלת ישראל נקטה בטכסיס מאקי אחלי: שגם נתנה למטוסים הבריטיים לעבור (על-ידי כך שחיל-האחרי הישראלי לא ניסה לייטט אותם) וגם הגישה את המחאה הי רשמית — כך שנשארה בסדר כלפי שני הצדדים. אולם תוך זמן קצר בלבד נתכדו האש

• סימן אחר לבוא האטום למרחב: הו זעת צרפת על ניסוי פצצות-האטום הראי שונות מתוצרתה. אם תקום ברית צבאית בין צרפת וישראל (ראה תצפית) תהיה גם לכך משמעות נוקבת לגורל המרחב.

הפולשים האחרונים למרחב – חיל הנחיתה האגדתי המאריניס

טייב, נערכו על החוף, הפתעו על המיבצר הסמוך ועל ארמון המושל, כבשו אותם בהתקפתפתע, לכדו תותחים ותחמושת. כך נחל כוח קטן ועני זה את הנצחון הימי המזהיר ביותר של מלחמת השיחרור האמריקאית – וקבע את המתכונת ששימשה מאז דוגמה לא רק לו, אלא גם לחילות נחיתה בצבאות אחרים. מאז הוכיח החיל את פגולותיו המיוחדות בכל מצב בו היה צורך להנחית חילי רגלים מן הים. הנחת האופייני הוא מלחילמחצה, חיילי למחצה, אדם המתמצא במידה שווה על סיפון אוניה ובשוחה על החוף. אופיו המיוחד של החיל גרם לכך שכמעט מעולם לא היה מבור טל – גם בימי שלום רשמי נמצאו לו ג'ובים למכיר כהענשת שודדיים ושוטור. הפלישה ללבנון, בשיטה הקלאסית של חי מאריניס, היא רק חוליה אחת נוספת בשרי שרת ארוכה של נחיתות, שבוצעו לצלילי המר נון החיל: „מהיכל מונטזומה לחופי טריפולי“.

המרחב השמי ראה פולשים בלתיספורים. חתים ופולשים, יוונים ורומאים, כיוזטים וצלי-בנים, מונגולים וטאטארים, צרפתים וכריסטים עברו כנתיביו ונחתו בחופיו כדי להשתלט על אוצרותיו ולהרחיב את האימפריות שלהם. השבוע הצטרף לרשימה פולש חדש: חיילי חיל הנחיתה של ארצות הברית. החיל האגדתי, הנחשב לאחד הכוחות הלחימה המעולים ביותר בהיסטוריה האנושית, יכול להצביע בגאווה על מסורת קרבית של למעלה מ-200 שנה. החיל הוקם על-ידי פקודת „הקונגרס היבשתי“, הפרלמנט של מלחמת השיחרור האמריקאית, בנובמבר 1775, לפי דוגמת חיל הנחיתה הבריטי. שלושה חודשים אחרי ייסודו של החיל כבר נחתו המאריניס ויצרו את ראשיהגשר הראי שון שלהם. תחת חיפוי התותחים של שתי אוניות מלחמה, דהרו שתי ספינות עם 200 מאריניס לעבר החוף של איי באהמאס הברי

...לחופי טריפולי
העיר המוצצת בהמשך השורה הראשונה של היימנון אינה טריפולי הלבנונית, אלא טריפולי שבלוב. אליה פלשו המאריניס בשנת 1804 כדי לחסל את בסיס שודדיהים הערבים בים התיכון. סגן משנה דקאטור (בתמונה, פצוע), הסתנן לנמל והצית אוניה אמריקאית שנלכדה.

מהיכר מונטזומה...
בשנת 1846 הצטיינו המאריניס במלחמה הקרה של ארצות הברית נגד מקסיקו. אחד הגדודים נכנס לעיר מקסיקו אחרי קרבות אכזריים. בהם נהרגו מכסיקנים רבים, סיהר את הרחובות ושמר על ארמון מונטזומה המפורסם. מכאן המלים הראשונות של המנון החיל.

קוריאה 1951
במלחמה נגד המתנדבים הסינים, כותרה יחידת סאריניס. שרידי הכוח חתרו עד לחוף דרך כל חיבשת, הגיעו לאוניותיהם בשארית כוחותיהם, יצרו אפוס מלחמתי עולמי.

איבוג'ימה, 1945
תמונה היסטורית זו, שצולמה בי מקרה על-ידי צלם צבאי יחודי, הפכה לסמל של החיל, חופיעה מאז על גבי בולטים, מודעות תעמולה וסרטים רבים.

קוריאה, 1871
אחרי מלחמת אזרחים, בה לחסו המאריניס משני עברי חזית, התאחד החיל שוב ופלש בפעם הראשונה לקוריאה. הם נחתו ליד סיאול, כשחס מושיכים את תותחיהם בבוק.

האזרינים יסתלקו - אנחנו נישאר

בצהלת שמחה קיבלו מנהיגי ישראל את פלישת המארינים ללבנון ופתחו את שמי המדינה למעבר הצנחנים הבריטיים שנחתו בירדן. הם מקחים כי אלה יצילו אותנו מן הכיתור הערבי, הסוגר והולך עלינו מכל עבר.

על מה שמחתם?

המאמינים הם שכידוני הפולשים יגרו את ההתעוררות הלאומית של עמי המרחב?

המאמינים הם שלעולם יגנו עלינו המארינים והצנחנים הזרים מפני חזית ערבית המתלכדת נגדנו?

אשליות הרוח שואה!

במוקדם או במאוחר יחזרו הפולשים הזרים לאוניותיהם ולבסיסיהם. אנו נישאר לבדנו מול מרחב מלוכה, שהסכנהו לא ייב לנו.

אין כוח בעולם שיבלום את התלכדותם של עמי המרחב. בנו תלוי הדבר אם הליכוד יהיה עמנו - או נגדנו.

בשעה גורלית זו לאומה העברית ולמדינתה, אנו תובעים:

- **חסימת המדינה** בפני תנועת הפולשים הזרים!
- **הפגנת אהדה והצית** סיוע למהפכה העיראקית וללוחמי השיחורר נגד משטרי הדיכוי במרחב!
- **שיתוף פעולה עם** טיטו ונהרו לסילוק הפלישה המערבית ולהדיפת הסכנה של התערבות סובייטית!

שעה זו - שעת מצוקה וסכנה לתקוות השיחורר של עמי המרחב - היא שעת הכושר לפתיחת דף חדש ביחי סינו עם תנועת השיחורר של המרחב!

הפעולה השמית

המרכז הזמני:

ת.ד. 11253, תל-אביב.

(המשך מעמוד 4)

דק וגבוה. בעיני עבד אל-נאצר לא היתה הפלישה לירדן וללבנון המורה כל-כך - עיכול עיראק ברע"ם יורוש זמן, אפשר היה לדחות לפי שעה את בליעת ירדן והלבנון. מטרת הסגן-אלוף המצרי: למנוע את פלישת המערב לעיראק, למנוע את התערבות המזויינת של הרוסים, להרחיח זמן לסיום השלב הנוכחי (עיראק) ולהכנת השלב הבא (סעודיה). הוא ידע שהמארינים לא יישארו לנצח בלבנון.

לכן נהג שליט רע"ם במתינות ובוהירות. חבריו הבגדאדיים הבטיחו כי הנפט ימשיך לזרום למערב. נאומו הגדול של עבד אל-נאצר בדמשק הצטיין במתינות, גם כשדיבר על ישראל (כשהתקפה ישראל את מצ"ר יום ב-1956, אמרו האנגלים שהם יגנו עלינו. אתם יודעים איזו הגנה זאת היתה. עכשיו הם אומרים שהם יגנו על הלב-נון...").

כשנסתיים השבוע הראשון אחרי המה-פכה, נראה כאילו תישארה החזיתות כפרי אור לפי שעה. הנצחון המכריע נשאר בידי עבד אל-נאצר וחסידי: עיראק היתה כולה בידי מנהיגי המהפכה. האמריקאים קבעו חזית ברורה, שכללה את ישראל. והסובי-ייטים זכו לקלף תעמולתי עצום. שיוציל להם מאד במשחק לכיבושם הרעיוני של עמי אפריקה ואסיה.

כולם הרחיחו - מלבד ישראל.

המשק

חשבון ללא כהלה

הקצינים החופשיים, שחוללו את המהפכה בעיראק, לא העלו מן הסתם על דעתם שהם יוצרים בעיות כלכליות מיוחדות לישראל. אולם מן הנגע שהתפוצצה הפצצה העיראקית בחלל המרחב, נערכו בישראל בדיקות קדחתניות כדי לברר כיצד תעמוד המדינה בפני משבר אפשרי כגון מלחמה חמה במרחב, הפסקת זרם הנפט המערבי, עליית מחירים בעולם והפרעות בתעבורה הימית.

המסקנה הכללית: שום סכנה מיידית אי-נה צפויה לישראל. במקרה נוצר מצב ש-הוא חיובי למדי. פריטים:

● כדי לנצל במהירות האפשרית את מענקי המזון האמריקאיים, נצברו בישראל עודפי מזון ניכרים, בעיקר מספוא, חטיף ומוצרי-חלב. חוסר קל מורגש רק לגבי אורז, סוכר ומתכות מסויימות.

● מצב חלש בשטח הדלק, מאחר שזה עתה מתנהל משאומתן עם ספקים חדשים, לא הצטבר מלאי גדול. כדי ללחוץ על חברת של, עוכבה האספקה באופן מלא-כותמי דבר בלתי-נוח לאור המצב החדש.

● בחזרי חדרים נערכו דיונים על אפשרות של קיצוב הדלק, אולם קיצוב הדלק למ-כוניות נראה בלתי-יעיל (החסכון המכסרי מלי: 5%), ואילו קיצוב החשמל עורר התנגדות חריפה מצד חברת החשמל, שלמי-דה מנסיון קודם כי הגבלה זמנית מרגילה את הקהל לחסכון קבוע.

כמו מדינאים אחרים במרחב, נשאו על-כן גם מדינאי ישראל את עיניהם אל מיכ-ליות-הדלק האמריקאיות, מתוך תקווה כי הדוד סם ידאג לכמויות הדרושות למדינה, שהשתלבה במערך שלו.

געגועי מדחמה. בכל זאת יש לצי-פות לעליית מחירים ניכרת בשוק היש-ראלי. הסיבה: התיקרות המחירים בעולם, כתוצאה מבהלת-המלחמה העולמית. השעורה עלתה ב-11%, החטיה ב-3%, התיירס ב-3%, הקקאו ב-8%, צמר סרוג ב-7%.

אפשר היה למנוע את העליה עלי-דיי-סובסידיות מאסיביות, כהצעה ננחס ספיר. אולם פה נתעורר ממשול חדש: לוי אשכול נעדר מתפקידו, הכולל בין השאר הקצבת כסף לסובסידיות. מקומו לא נתפס עלי-דיי-ספיר, כמו במקרים קודמים, מפני שספיר רב עם ביג"י (עת היה השר היחיד במפא"י שהתנגד לנסיעת משה דיין לגרמניה). הי-מינוי של שר-האוצר-בפועל ניתן לעובר-הבטל הגרמני של מפא"י, שרי-בליתיק פרץ נפתלי.

נפתלי רצה להוכיח את עצמאותו. הוא השיב, "לא!" מוחלט לדרישתו של ספיר להקצבת כספים נוספים למתן סובסידיות חדשות. טען נפתלי, בצדק-מה: משרדו של ספיר כבר השתמש בכל הכספים שנועדו לסובסידיות, מבלי להביא אפילו להגדלת הייצוא או להוזלת המחירים לצרכן המקומי.

סיבה משכנעת עוד יותר: לאוצר אין כסף.

בכל זאת היו בארץ כמה יצרנים שקיח בגלוי להתלקחות מצבר לנבולות ישראל. יצרני מתכת, טכסטיל ומזון זכרו בגעגועים את הימים הטובים של מלחמת העולם השנייה, עת סיפקו את תוצרתם בי-שפע לצבאות הזרים במרחב.

חינוך

ציר הועידה העשרים

היצירים בחעיידה העשרים היו נסערים מאד. זה עתה הקשיבו לתרגומו של אחד הנאומים המרגיזים ביותר שהושמעו באוד-ניהם, מאז כונסה הועידה הראשונה. הנואם: סעידי חסן אל-נאשף, ציר הועידה העשרים של הסתדרות המורים העבריים בישראל.

אל-נאשף לא היה מורה עברי. להועידה שהתכנסה לפני שבועות אחדים בהיכל התר-בות בתל-אביב הגיע כציר מאחד מכפרי המשולש. דבריו שעוררו את הסערה הגדולה והנוראה: "אחרי כיתה ז' אין מלמדים יותר את הקוראן בבתי-הספר הערביים, רק את התנ"ך."

"שקרו!" צחחו מאות פיות של מורים, שלא עיינו מימיהם בתוכנית הלימודים של בית-הספר הערבי. "עלילה שפלה!" קראו צירי-מפא"י וחירות בכל כוחותיהם. "לגרש את אל-נאשף מן הועידה," הציע הרוב בנשיאות. אפילו צירי מפ"ם, שאל-נאשף הוא אחד מהבניהם, התבלבלו ברגע הראשון. חלק הציע להסתייג בגלוי מן הערבי המשמין, גואם מפ"ם אחד עשה זאת על דעת עצמו.

שתי אמירות. כשנרגעו מעט הרוחות הוברר שאל-נאשף אמר את האמת: בבתי-הספר הערביים לא למדו, עד לסוף שנת הלימודים תשי"ח, את הקוראן בכיתות ה-גבוהות מכיתה ז'.

כשחזר אל-נאשף לדוכן הנואמים כדי להסביר שוב את דבריו, שרר כבר שקט מוחלט באולם. "אינני מציע להפסיק את לימודי התנ"ך," אמר המורה הערבי הקשיש, בקול שקט ובוטח, "אני מציע למזג את

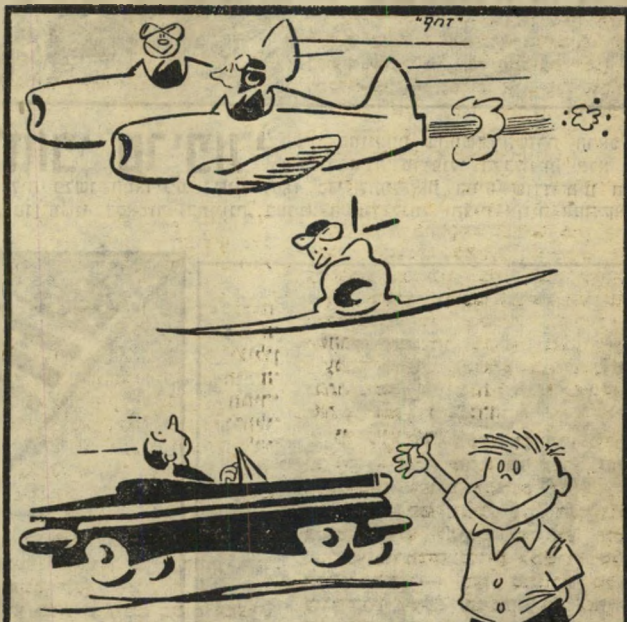

מורה אל-נאשף ותלמידו
עקב אי-הזדהות - בריחה

שתי האמירות, הקוראן והתנ"ך, וללמד אותם זה בצד זה."

היצירים האזינו בדומיה. רק חלק ועיר מהם, אפילו לא חברי סיעתו של אל-נאשף, ידע כי לפניהם, על דוכן הועידה העשרים, עומדת אחת הדמויות המענינות ביותר בתוך המיעוט הערבי של מדינת ישראל. כי אל-נאשף, המורה הערבי מבית-הספר העממי בכפר המשולש הקטן, היה פעם האיש שיצא יחידי ללחום את מלחמתו, מלחמת האמת והצדק, נגד המופתי הירושלמי.

אשמת קשר בעיראק. לפני 19 שנה החל סעידי חסן אל-נאשף את חייו כמורה. בן למשפחה גדולה ואמידה מן הכפר טיבה, לא טרם סעידי לפרנסתו עד שהגיע לגיל 34. רק אז, ספק מתוך שעמום ספק מתוך אידיאלי, יצא להורות דעת את בני הכפרים הבערים של ארצו. תחילה, לימד בתול-כרם הקרובה לכפר מולדתו, עסק גם בפעילות מדינית בחוגים סגורים, נאלץ לעזוב את הארץ בשנת 1936, עם פרוץ המאורעות שהמופתי עמד מאחוריהם. סעידי חסן נמלט

רק ליהם מותר לטוס?
לא! כל נער ונערה יכולים להשתתף בטיסות הטיול של "אורקיע: פנה עוז היום לרוח"
מזאה 42 או טלפן למס' 61562/3

סיפורו של אזורי ישראלי שהיה חבר הפרלמנט העיראקי מטעם העדה היהודית

ידידי, נורי סעיד!

בפעם האחרונה פגשתי בבאגדד זילכה בבגדאד. היה זה ב'1951, חודש שנים לפני שעזבתי את עיראק ועליתי ליש"ר. ראל. הוא ישב בחדר המנהל, כדורי טובי — שגם הוא נמצא עתה בישראל. היתה זו פגישה מקרית, והשיחה היתה שיתוף קצרה ורוגעית, שיתוף רעים משכבר הימים. לא מצאתי בי את העוז לגלות לו שאני עומד לחזור על אורותי העיראקית ולהגיד. היה בחדאי חושב שטרפה עלי דעתי. ואמנם, מאוחר יותר, נודע לי כי כמה חודשים אחרי שעזבתי את בגדאד פגש נורי אלי סעיד אחד מיוזמינו המשותפים. "אפיה אליהו?" שאל. "זה כבר הרבה זמן לא ראיתני." משנודע לו כי עליתי לישראל, היכה על מצחו בתדהמה. "השתגע לעת זיקנה!" נאמן.

נורי היה אז ראש הממשלה. אלה ירחמו, הוא נרצח כעבור זמן. באותה תקופה באתי לראשונה במגע הדוק עם המלך פייצל. לא פעם, בהיותו מרוגז על שייד זה או אחר, או על מנהיג פוליטי סרבן, היה קורא לי למשרדו, בחצר המלכה. תית. הייתי אז מזכיר הכבוד של לשכת המסחר בבגדאד, והתמצאתי היטב בעניינים הציוניים. המלך היה שואל אותי על מקור הונם של אנשים מסויימים, על אופיים בענייני מסחר, ועל פעולותיהם השונות. הוא לא היסס לשאול אותי את כל הפרטים שרצה, אף כי נושאי החקירה היו תמיד מוסלמים ואני יהודי.

להוכיח את יכולתו ואת נאמנותו, די לו שיצטעק "מחת לציונים!" ההמונים ברחוב לא ידעו אפילו מה זאת ציונות. אני זוכר, למשל, כאשר נערכה הפגנה נגד הציונות, היו מנהיגי ההפגנה צועקים "הלאה הציונות!" וההמונים עונים אחריהם "הלאה שומ" רייהלילה!" — מילה שדמתה לציונות הבלתי מיומרת, ואשר אותה הכירו היטב. המצב החל משתנה, עם הופעת המורים הערביים מארץ-ישראל. הם לימדו את המקצועות הדרושים בכתיבת הספר של עיראק, ויחד אתם גם מקצוע שהיה קרוב מאוד ללימודים — השינאה לציונות. אחרי מאורעות 1929 בארץ-ישראל, החל אף המלך פייצל להסתייג מהסכתו הקודמת לקיום התנועה

של משרדך. שם נמצא אסמכתא יותר חשוך בה לפעולות אלה מאשר ידידי אליהו אלי צאני.

*** התחלת השינאה

מי התכוון נורי? לא פחות ולא יותר מאשר למלך פייצל עצמו. לא רק ליחסו הכללי אל היהדות והציונות, אלא גם למקרה מסויים מאד, בו פסק המלך לטובת עריכת מגביית ציונית בעיראק. היה זה ב'1924. לבית הגיע ד"ר אריה בן-ציון, איש הנהלת קרן היסוד בירושלים, וביקשני לעזור לו בעריכת מגביית. היתה זו השנה בה נפטר אחי, ואני ביקשתי שלא

הידידות בנינו היתה עתיקת יומין. עוד אביו של נורי, סעיד אפנדי המונה, היה ידיד אבי, והיה מבקר אצלנו לעתים קרובות. אני זוכר את סעיד אפנדי עורך אצלנו בירי קורי נימוסין, בכל הג יהודי, ואבי משיב ביקור בכל חג מוסלמי. את נורי הכרתי בהיותו ילד, נער, סטודנט ואיש הצבא התורכי, לפני מלחמת העולם הראשונה. עקבתי אחרי הקריירה שלו מאותם הימים, אחר אכזבתו מן ההפליה כלפיו וכלפי חבריו הערביים בצבא העות'מאני. ידעתי כי אכזבה זו דחפה אותו לצד האנגלים, בעת שאלה גייסו את שבטי מלך חיג'אז במלחמתם נגד תורכיה. לא פעם סיפר לי נורי על חלקו במרד הערבי הגדול, לצידם של הקולונל לורנס האגדי והאמיר פייצל.

נורי רכב לגדולה על גל הנצחון שאחרי מלחמת העולם השנייה. כאשר הוכתר פייצל מלך סוריה, בדמשק, היה נורי אליסעיד ראש המטה שלו. אך מלכות פייצל לא ארכה זמן רב. הוא גורש בדמשק על ידי הצבא הצרפתי, והיה נזקק לחסונו הנציב העליון הראשון בארץ-ישראל, סר הרברט סמואל, כדי לקבל מעט כונון להמלט במכוניתו. הימים השחורים באו לקיצם, וב'1920 הגיע נורי אליסעיד לבגדאד, לקצנת הדרך בפני המלכות של פייצל כמלך עיראק. בארץ תם הימים היינו פגשים לעתים קרובות, והוא היה מספר לי על עבודתו. עם הקצין הבריטי קליטון, בהכנת קאדר ערבי לצבא העיראקי. נורי הוא אשר המציא את המונחים הצבאיים, המשמשים עד היום את צבא עיראק.

*** הכאשר והציונות

חסו של נורי אליסעיד אל היהודים הוא פרק בפני עצמו. יתכן כי דבר זה הוא תוצאה מן הדם הזורם בעורקיו. כי סכתו של נורי היתה יהודיה, והיא אשר הורשה לו את עניני התכולות. זכור לי חיכוך בבית הנבחרים בבגדאד, ב'1932. אחד מצירי האופוזיציה התרעם על כי הממשלה עוצמת עין מול הפעילות ה ציונית בקרב יהודי עיראק. נורי קם להשיב לו: "אם יש ציוני אחד בין כל יהודי עיראק", הכריז, "אני מתחייב להגיש את התפטרותי והתפטרות ממשלתי!" ותוך כדי השמיעו את ההצהרה המפוצצת, הפנה את מבטו אלי, בגלרית האורחים, וקרא קריצת עין שובבה. הוא ידע — ועוד איך — כי אני עצמי הייתי ציוני נלהב.

דוגמה אחרת של יחס זה נתן ב'1927, כאשר הגיעו הרבנים פישמן ועוזיאל ז"ל, לביקור בבגדאד. שני הרבנים היו שליחי ה סוכנות, אשר ביקשו לאסוף תרומות למען ארץ-ישראל. ואמנם הם ערכו מגביית מוצלחת מאד, אספו כספים בין יהודי בגדאד. אני עצמי הייתי פעיל בעניין זה, וקשרתי אותם עם כל החוגים הנכונים. ואז תקראתי, יחד עם עוד שניים ממנהיגי העדה היהודית, למשרדו של שר הפנים. הוא הראה לנו קבולות של הקרן הקיימת, ורשימה של כל הסכומים אשר נתרמו למגביית הציונית. היה זה רבצ'שעה קשה ביותר עבורנו. ואז נכנס נורי פאשא למשרד. הוא התפלא למצוא אותי במבוכה כזו, ושאל מה העניין. שר הפנים השיב לו: "אז מה אתה נעני לאנשים אלה?" שאל נורי, "מה להם ולכל העניין?" ואחר הוסיף: "אם אתה רוצה לפעול בנידון, מוטב שתעיין תחילה בחוקים

מאת אליהו עיני

מחבר רשימה זאת הוא בנה של אהת המשפחות היהודיות הידועות ביותר של בגדאד, כיהן במשך שנים ארוכות כנשיא לשכת המסחר בבירת עיראק. פעמיים אף נבחר כחבר הפרלמנט העיראקי, והיה מקורב לבית המלוכה ולגדולי המדינאים בארצו. כיום הוא מתגורר בשיכון עמידר בבתי-ים, לאחר שעלה ארצה עם משפחתו, בעליה ההמונית שבה מעיראק. בנו רופא-עיניים העובד בקופת חולים.

מפגישותי אלה, ומן ההזדמנויות הרבות אשר ניתנו לי לעקוב אחרי מעשיו של ה מלך פייצל, התרשמתי מאד מתבונתו ומי כולתו כמדינאי מארבעת בני השרוף חוסיין של מכה, היה פייצל ללא ספק בעל הקומה הבינלאומית הגדולה ביותר. אחיו עבדאללה היה אמנם אדם טוב יותר, בעל לב רגיש. אך פייצל היה מדינאי ומנהיג בכל גיד מגידי גופו.

על כן היה זה עוצב במיוחד לראות את האיש הגדול מתפורר בהדרגה. בשנת 1933, חזר הביתה משהיית-ריפויו בשוייץ, כדי להיות בביתו כעת חגיגות יום הולדתו. זמן קצר לפני כן, נערך בצפון עיראק טבח המוני של המיעוט האשורי. מכיון שהאשורים הם נוצרים, נמנעו ראשי המדינות הנוצריות מלשגר ברכות למלך פייצל ביום הולדתו. הדבר געע בו עמוק. כעבור שבו עיים עוב שוב את בגדאד, בדרכו חזרה לשוייץ.

הייתי בין האישים שנפרדו ממנו, במסיבה רשמית. מבחוץ אפשר היה לשמוע את קריאת ההמונים: "יחי גאזי! יחי גאזי!" הקריאות לחיי בנו גאזי (בעל עמדה לא-מנית אנטי-בריטית תקיפה) ולא למלך עצמו העציבו אותו עוד יותר. פניו נראו חיוחרים כסיד. אני זוכר שפניתי אל אחד מחברי הממשלה, שעמד לצדי, ולחשתי: "פני הוד מלכותו כפני מת!" ואמנם, כעבור ימים אחדים הגיעה הבשורה משוייץ: פייצל ה ראשון מת.

*** נורי שובר שביתה

יום הגואה ומשתנה של המדיניות העיראקית, נשאר סלע אחד איתן, אשר הגלים לא הצליחו לסחפו ממקומו. היה זה נורי אליסעיד — הפאשא, כפי שכולנו קראנו לו. הוא היה אדם בעל גמישות מחשבתית רבה — ויחד עם זאת כעל אופי של ברזל. אי אפשר היה לבוא במגע עמו, מבלי להיות מושפע מאישיותו החזקה.

כמו, למשל, בעת השביתה הכללית של 1930, נגד המסים העירוניים. אנחנו, אנשי העסקים, היינו מודאגים משביתה זו, אשר פגעה באופן רציני בחיי הכלכלה בעיר. יחד עם אישיות מוסלמית ידועה, פניתי אל שר הפנים בבקשה שישחרר את מנהיגי השביתה. השר נתן הוראה למפקד בית-הסוהר, לעשות במנהיגי השביתה לפי הוראותינו.

פנינו לבית-הסוהר, ושם הובא האיש לפי נינו. "אנחנו נשחרר אותך", אמר לו בן לוייתי המוסלמי: "תן הוראה להפסיק את השביתה!" האיש סירב. "זה לא עניין של שלומי ה אישי", השיב, "לא אעשה דבר הנוגד את אמונותי!"

בן לוייתי ירק בפניו, ובהנחיותו סטירת לחי, קרא למפקד בית-הסוהר להחזיר את האיש לתאו. שוב עמדנו במבוי סתום. לא נותר לנו, אלא לפנות לראש הממשלה — הפאשא. "תנו לי יומיים", השיב, "ואני אשבור את השביתה." כעבור שעה קלה נוא נורי מסייר ברובע המסחרי. נודע לי כי עובדי המכתת התכנסו אותה שעה ליי שיבת חירום, לתיאום פעילותם בשביתה. נורי נכנס לחדר הישיבה, קרא למזכיר ה עובדים: "יא עבד אל-גיבאר אל-גידיה!" "כן, דודי", השיב האיש ביראת-כבוד, "מה אני יכול לעשות למענך?"

"שלח את אנשין לעבודתי" ציחה ראש הממשלה. עברה דקה של דומיה, לבסוף יצאו

הציונית בארץ-ישראל. פעם, למשל, נשאל אם אמנם הודיע בכתב לחיים וייצמן על הסכמתו להצעת בכתב, אולם אין הוא יודע מה מתשובה ברורה, ענה רק כי אמנם שלח איזה שהוא מכתב, אולם אין הוא יודע מה כתב בו. היו שאמרו כי יחס זה בא כתרי צאה מתקוותו של פייצל כי יוכל להגיע את אנגליה לבטל את המגואט על ארץ-ישראל, ולצרף את הארץ לממלכות האשמייות בעיראק ובעבר-הירדן.

*** פני מת

שינויים אלה לא שינו את יחסיו האישיים של נורי אליסעיד אל ידידיו היהודיים הרבים. ב'1924 נבחרתי בפעם הראשונה לבית-הנבחרים העיראקי. היה זה הפרלמנט הראשון שנבחר בעיראק בעצי מאית, ומלבדו היו בו עוד שלושה חברים יהודיים. נורי היה אז חבר בית-הנבחרים אף הוא, ושר ההגנה. גיסו הכסול ג'עפר אל-עסקרי (נורי נשא את אחותו, והוא את אחות

יום קיבל את המינוי לחקירת שטיינברג ומתן עדות שקר, בכך שהעיד כי לא חקר את שטיינברג על התעמולה שניהל כביכול בכפרים הערבים, למען הציונים הכלליים.

חבר בחברה טובה. ויגור החל במתן עדותו בקול תקיף של מי שבטוח בעורף המשטרתי המוצק שמאחוריו, דחה בשחצנות את כל ההאשמות נגדו. "השופט לא דיקה ברישום הפרוטוקול", האשמת את שופטת הלישום מינה שמיר. הוא הצטרף בכך לחברה טובה: היועץ המשפטי חיים כהן וכך המשטרה בכור שיטתית לדמו, לו ושר שהרועה לכנסת כי "השופט פטח טענה" אחרי שקבעה כי קציני משטרה גבוהים שקיפו בעדותם בפניה בסרשת שטיינברג. האשמתו של ויגור היתה חמורה יותר: כהן ושיטתית האשימו את שמיר בטעות במסקנות, ויגור האשימה למעשה בגיהול פרוטוקול מטעה.

המשפט נמשך. הכת המושחתת, שהתבצרה במטה הארצי של המשטרה עוד בימיו של יחזקאל סהר, פעלה בקוחתנות. קצינים עליונים עסקו בגיוס עדויות, קצינים אחרים ישבו באולם בית-המשפט, ביטלו בפרהסייה את זמנם ואת כספם של משלם המיסים. אחד שלא היה נוכח במשפט ושלא עסק בו כנראה כלל השבוע, היה המפקח הכללי החדש בכבודו ובעצמו, יוסף נחמיאס. האיש שזכר את סמכו לתפקידו החדש, ושבתיו ניצבת התביעה הגדולה לטהר את צמרת המשטרה מן הכת המושחתת, או להכניע לה, יצר השבוע את הרושם כי הוא החליט "לא להתערב", ובכך להכניע, וללכת למעשה בדרך שנסללה על-ידי קודמו האומלל, יחזקאל סהר.

דרכי אדם

עין הרע

חיי השלחים של משמחת אפרים חזן, סבל תלת-אישיות בשחקי תלאכיב, הורעו מאד בשנה האחרונה. חזן, 46, שהיה חוזר הביתה עייף ויגע, היה מוצא את נחמה אשתו, 39, סוחרת עופות בשיכון רמת-ישראל, כשהיא שקועה בשיחה תמידית עם ללא חנישטיין, שכנתה וידידתה. הידידות בין לאה האלמנה לבין נחמה, לא מצאה חן בעיניו של חזן. כשבתע מאשתו להפסיק מלהתידד עם שכנתה, נענה בתשובה חרימשמיעית: "יש לך ברירה, אנחנו יכולים להתגרש".

אפרים לא האמין למשפט אוניו. ששת ילדיו, שהיו עדים למיניות הבלתי-מוסכות עם אשתו, נמנעו ממנו מלעשות את הצעד המכריע. הוא הביא את אשתו למשרדה של העובדת הסוציאלית בקריה, על מנת שתשקיף שלום ביניהם, הציע לה: "בטח עין הרע ירדה על ביתנו. בואי נתגרש ונתחתן שוב. העין הרעה תעזוב אותנו".

סיוקלים בטנדר. הצעות הגירושין הן-גישואין לא התמששו. נחמה המשיכה להתרועע עם סוחרת העופות השכנה, ואפרים המשיך לרוב עם אשתו. שכנים וידידים החלו ללחוש אל אוניו: "אפרים, אתה אינך שם לב למה שאשתך עושה".

השמועות הטרידו את מנוחתו של אפרים: רים ידידים סיפרו לו כי אשתו יוצאת לשיק עם שכנתה, מתרועעת שם יתר על המידה עם סוחר עופות נשוי. בתום העיסוק המסתורית היו השתים יוצאות למקום בלתי-מוצד, בסנדר של הסוחר.

את בוגדת ביו" האשים אפרים את אשתו בלילה בו נודעה לו החדשה. "את בוגדת בי עם סוחר עופות משכונת התק"דה. נחמה החמישה את הכל. בכל זאת, ביקש אפרים את אחד מידידיו לעקוב אחרי אשתו. השבוע, בפני שלושה שופטים מחו"יים בתלאכיב, סיפר אפרים חזן את סוף הסיפור: "תפשתי את אשתי כשהיא מספרת לשכנתה על זריקה שעשתה כדי להפיל את הילד של הסוחר...".

אור בחלון. באתי באחד הערבים לביי תי, אכלתי ושכנתי לישון. אשתו אמרה שהיא יוצאת לבקר אצל שכנתה. התעוררתי בשעה 11 בלילה, ולא מצאתי אותה בבית. יצאתי לחפש אותה, סיפר הכעל הקנאי לשופטים.

המשך הסיפור היה כמו בסיפורי בלשים אמיתיים: "ראיתי אור בחלון של חנישטיין. שמעתי את אשתי אומרת: 'נשלתי בפח. עשיתי זריקה. אני אוהבת אותך'". על מה שקרה אחרי כן, סיפר לשופט טים התובע אלעזר ליבסון, שהאשים את אפרים חזן בנסיון לרצח חזן התפרץ

גם תיירות היא עבודה - לכחות לגבי משו

טוב בארץ

במכון לשפות זרות במוסקבה, נשלח מטעם אינטוריסט לארגן את מסע התיירים ביש"ראל. הוא אשר חילק את דמיהכיס לתיירי רים, אירגן את סיוריהם, שמש כמתרגם בשעת הצורך. סלוצקי, הנראה כקומיסאר, סירב לענות לשאלות על רשמים מסיורו: "אני כא" בתפקיד. תשאלו את חברי". הסיורים נמשכו מדי יום עד שעה שלוש אחרי-צהריים, ללא ארוחת צהרים. אני לא רוצה לאכול, סיפרה גלינה שרקובה, העתונאית היחידה במשלחת, "אני צריכה להרוות". גלינה לא נראתה שמנה ביותר; מאיפת בשכבות אודם וכוחל, לבושה בפשטות ובצניעות. ברוסיה לא אמרו לי שום דבר, אבל כאן אחרי שהתברר ראו את הנערות הישראליות שלכם, אמרו לי שאני שמנה לעומתן. אז החלטתי להרוות". גלינה, המדוברת אנגלית שוספת, לא היססה לספר על חייה בכרית-המועצות. כיום היא בת 32, כתבת לעניני חוץ של השבועון הסובייטי אונוניו. היא הספיקה להיפצע במלחמת העולם השנייה, להינשא בגיל 19, להתגרש, להתחתן שנית בגיל 24. תקופה מסוימת עבדה במשרד הפנים.

צמחה בכיפור שכורתה שר גלינה כמעט כפולה ממשכורתו של פועל בינוני בברית

אל תעיוזו להתקרב אליהם! הזהיר שוער מלון רמת-אביב. הם לא מדב"ים עם אף אחד, חל על המאמץ. אפילו לחדרה-אוכל הם באים אחרי שלל הקפי"טליסטים גומרים לאכול. כששאלים אותם איזו שאלה הם עונים: כן, התמונה היא על הקיר באמת יפה מאוד".

לאורח ישראל, שקיבל את התרשמותו גדמותו של תייר רוסי בעיקר מסאטירות הוליבודיות נוסח ניו-זיקה בהן נראים תיירי רים רוסיים כסוכני משרה חשאיים, ה"מסתייגים מתענוגות המערב אולם נכנעים להם לבסוף, נשמע תאורו של השוער מצי"אותי למדי. כל אדם שישב באכסדרת מלון מתאביב נראה כשומר חשאי, שהופקד שמור על תנועות האורחים הרוסיים. גרפסת המלון היתה מלאה תיירים מארצות שונות, בולטים למרחוק, קבוצה אחת גר"זה בדיוק כמו אורחים ישראלים: התיירים הרוסיים.

הם אכלו את ארוחת הערב שלהם כש"מסביבם יושבים קפיטליסטים מארצות-היב"רים, והדבר כלל לא קילקל את תיאכונם. אפילו שומרי ראש לא עמדו סביבם, ואחרי סימני החשדנות הראשונים אפשר היה לשר"חח עם באופן חפשי וללא מעצורים - נריסית, באיזיש ובאנגלית.

מצלמים ושומעים

תייטר האזרחים הסובייטיים, בני הדת היהודית, שהגיעו במשלחת התיירות הראשונה מרוסיה, לא הבינו מדוע מתעניינים בהם כל כך. "כשאנשים שומעים שאנחנו מרוסיה, הם ניגשים וממשיכים את הבדיים שלנו. מסתכלים עלינו כאילו באנו מהמאדים", סיפר אחד מהם, "בסך הכל אנחנו בני-אדם רגילים".

אך למרות הנסיגנות להידמות לכל ה"תיירים, לא ככל התיירים היו הרוסיים. אין הם גם בני-אדם רגילים. כל אחד מהם הוא כעל מעמד מכובד במולדתו: כולם כמעט בעלי תוארים אקדמאיים, כולם בעלי מעמד חברתי נכרה, כולם נואמים מקצועיים, כולם פ"ריוטים ונלהבים של ברית-המועצות. יותר מאשר נראו כתיירים הבאים לביולי חופשה בישראל, עשו הם רושם של משלחת לימור"דים, שבאה לסקור את הארץ.

בכל מקום ביקרו בצוותא. גם לאכול ולסייר יצאו בצוותא. כל אחד מהם צלם מומחה, בעל שתיים או שלוש מצלמות, לפעמים גם מצלמות הסרטה. ביצאם לסיור, לא הירפו ידיהם ממצלמותיהם. כל זמן הנסיעה צילמו מבעד לחלונות האוטובוס של חברת פלוטנס, אשר אירגנה את סיורם בארץ. הם צילמו הכל - טרקטור חורש כשדה, פועלים העובדים לצד הדרך, תחנות בניין, זאטוטים ערבים באבו-גוש.

בכל מקום שמעו הסברים והרצאות. כי שום מקום לא היה צורך במתרגם, כי תמיד נמצא אדם היודע להסביר להם בשפתם. כמו קבוצת תלמידים בבית-ספר, העורכת סיור לימודים, הגיבו גם הם לכל הסבר. בבת אחת היו נשלפים 12 עטים, 12 פנקסי נייר, ו12 איש היו רושמים עתונאים. כל מה שנאמר להם, כאילו היו תיירות היא עבודה. ואם התיירים הר"סיים הם נוסף לזה גם יהודים, הרי ש"התיירות בישראל היא עבודה קשה". יש לי קרוב בברית-המועצות, מזמן לא שמעתי ממנו דבר, אולי תוכל למסור לו דרישת שלום", חזרה הבקשה בכל מקום שם ביקרו התיירים הרוסיים. הם לא התעצלו. בסבלנות רשמו כתובות ופריסות שלום מלוא פנקסים שלמים.

רוצה לריות

שרת הימים שעמדו לרשותם לשם סיורים בארץ נוצלו כמלואם. הם הוסי"עו ממקום למקום, בקצב מהיר. חוץ כדי נסיעה נמסרו להם הסברים מפי מורה-דרך מיוחד.

לב גריגורייביץ' סלוצקי גבה-הקומה הוא ראש המשלחת. במוסקבה, עובד סלוצקי כמורה-דרך לתיירים בשורת חברת התיירות הממלכתית אינטוריסט. הוא למד אנגלית

כמו במוסקבה יעקב שפירא, מהנדס בניה. הקונסטרוקציה בסדר, קבע בעברית רהוטה, רק הסגנון קצת משונה.

העתונאים כתבת-חוץ של הש"בועון הסובייטי אונוניו, גניוקה, גלינה שרקובה, התרשמה במיוחד מחילוקי-הדעות בין אצחי ישראל על רוסיה.

טוריסט

המועצות. פועל כזה מרוויח כ-1500 רובל לחודש. משכורת היסוד של גלינה היא אלף רובל, מלבד זאת היא מקבלת עוד אלפיים רובל עבור כל כתבה שהיא כותבת. בממוצע היא מפרסמת כתבה אחת לחודש. בעלה של גלינה הוא מנהל תחנת טלביזיה במוסקבה, מרוויח מעט יותר ממנה. הם גרים בדירה בת שלושה חדרים במוסקבה, ויש להם עוד בית בכפר סמוך, לשם יוצאים לביילוי חופשת סוף-שבוע שלושה ימים. לונג יש ילדה בת 6. היא אינה לומדת עדיין בבית-ספר, אולם שלוש פעמים בשבוע היא לומדת אנגלית. הבת מופיעה כבר במחנות באנגלית, המאורגנים על ידי חוגה. גלינה יודעת שהיא יהודיה. אביה, רופא מפורסם שיצא בינתיים לפנסיה, היה דתי במקצת. היא אינה דתית, אולם כיום כיפור היא צמה. ככל הנשים אוהבת גם גלינה לשמוע ולספר רכילות, אולם לדעתה אין מקום לרכילות מעל גבי העתונות: "מה פת" אומז הרי יש לכתוב על כל כך הרבה דברים חשובים באמת."

★ ★ ★

ויכוח עם רב

הנקודה היהודית היא הנקודה הריגושה לא רק אצל גלינה, אלא אצל כל שאר חבריה התיירים. שעה שהמשלחת

איפה מאינכם? גלינה ורבינובה פריי, מוצה לכללה במוסקבה, את האחראי לספרות האוניברסיטה העברית.

ת מתקנות, זוח של נגנו קייב, הוא מישראל.

ביקרה במועדון הליגה לידות ישראל ברית-המועצות בתל-אביב, הרגישו אנשים בפעם הראשונה את עצמם חופשיים, כמו בבית. כל אחד מהם קם וסיפר מספר מלים על עצמו ועל חזיונותיו. כולם דיברו רר סית. רק גריגורי דוידוביץ פלוטקין, המשרר רר היהודי מאוקראינה, פתח במשפט עכי רי: "יהודי אנוכי אבל משורר אוקראיני". "אני כותב באוקראינית," סיפר פלוטקין, גבר נאה, בעל חוש הומור מפותח, "אני כותב שירים, מחזות וסיפורים. אבל אם הייתי כותב בעברית, הייתי יכול להיות משורר עברי ברוסיה." אשתו של פלוטקין היא שחקנית תיאטרון בקייב, ואילו בנו לומד בגימנסיה אנגלית באותה עיר.

גילה פלוטקין מה היא הרגשות, כאורח סובייטי בן הדת היהודית: "כשנסעתי ארצה במטוס, פגשתי רב מארצות-הברית שהחזיק מכשיר רדיו ביד. הוא מישש אותי כאילו באתי מעולם אחר. אחר כך התחיל להתחכם אתי: "אנחנו חופשיים בארצות-הברית ואילו אתם משועבדים." ניסיתי לשכנע אותו שאין אנו משועבדים, ולהוכחה הנה אנו יוצאים כתיירים לבקר בעולם. כן, אמר לי אותו רב, לך נותנים לצאת, כדי שתכתוב מה שהממשלה שלך רוצה. בנקודה זו סיימתי עמו את הויכוח. אם אנחנו כותבים ומספרים כמו שהממשלה שלנו רוצה, הרי זה משום שאנחנו מרגישים כמו ממשלתנו." סיפרה סופיה פריי, המרצה לכללה במכון המוסקבאי: "בכל מקום שואלים אותנו מתי נבוא לישראל. אולם אלה השואלים איתנו אינם מבינים שאנחנו חיים בארץ משגשגת, ואין לנו שום צורך לעזוב אותה. כל פטיוט צריך לאהוב את כל העמים, ולהיאבק למען השלום."

דעותיהם של יתר חברי המשלחת היו זהות באותה נקודה: "ליהודי ברית-המועצות טוב שמה, איש אינו רוצה לעלות לישראל."

★ ★ ★

תגובה למשלחת הציונית

בימיהם הראשונים בארץ הספיקו "החברים התיירים" לבקר בתל-אביב ובירושלים. הם ביקרו בבתי-חרושת ובבתי-חולים, היו בנגב, במגדל אשקלון ובבאר-שבע, שוחחו עם חברי קיבוץ ומעברה. סיפר התייר אברהם ליבוביץ, שהוא מנהל מחלקה בבית-חרושת לנייר צילום, על התרשמותו מביקורו בארץ: "כשנחזור לרוס" יה ישברו לנו את הטלפון, הרבה ית ענינו לדעת מה התרשמותנו מהארץ. ובכן הרושם הראשון שלי הוא ש-10% מהתרשבים כאן חיים טוב. 30% חיים עוד ארץ-שהוא ואילו כל השאר חיים רע. יתכן שאיננו מדייק באומרים אבל זה הרושם שם. מה שזויעזע אותי זה מצבם של העולים הגרים במעברות. דיברתי עם ער לים מפולניה, שכאו ארצה בשנים האחרונות. 25% מהם שבעי רצון ואילו כל השאר ממורמרים. כששאלתי את מנהל ה"מעברה מדוע לא הסבירו לעולים בחוץ-לארץ מה יהיו תנאי חייהם בארץ, השיב לי: האינטרסים הלאומיים מעל לפרטים." גם שאר חברי של ליבוביץ לא הסתירו את התרשמותם ממראה עיניהם: "רואים כאן עבודת בנין, וגם הנוער שלכם מעורר הערצה. אולם השיעבוד לאימפריאליזם ניכר. היה טוב אילו הצטרפתם למחנה השלום." על הגברים עשו את הרושם החזק ביותר הנערות הישראליות ("יותר יפות מאשר בפארז") ואילו ההתרשמות העזה ביותר אצל הנשים היתה מ"הדויעות השונות השוררות אצלכם ברית-המועצות."

שלא כמו בסרטים ההוליוודיים, בהם נראים תיירים מברית-המועצות כשהם מתפעלים מקמטי המערב ובוגדים לבסוף ב"מולדתם, לא עירער הביקור בישראל את אמונתם של הסובארישים היהודים. נדמה היה, כי יותר מאשר באו לראות ולשמוע הם באו להפגין כי יהודי ברית המועצות אינם משתוקקים לעלות ארצה. אמר אחד מחברי המשלחת הישראלית לפסטיבל הנוער במוסקבה, שנפגש עם ה"תיירים מרוסיה": "זאת כנראה משלחת ה"גומלין" כתגובה למשלחת הציונית לפסטיבל, שסיפרה כאן על שאיפת העלייה של יהודי רוסיה, אם היו יהודים שרצו לעלות בעקבות ביקורנו במוסקבה, יבואו אלה ויספרו להם מעדות ראייה, כי לא כדאי."

דו"ח על יש אר

גלינה שרקובה רושמת את דברי מארחיה, במסיבה שנערכה למען התיירים עליי אגודת הידידות ישראל-סס"ר. הישראלים התעניינו בקרוביהם הנמצאים ברוסיה, ביקשו להעביר דרישת-שלום.

כל ישראל חברים

תמונה בעלת תוכן מזעזע. הגבר הוא יהודי אמריקאי. האשה היא יהודיה ממוסקבה. השניים נפגשו במקרה בעת סיור, שוחחו באידיש - עד שנתבררה לטופיה נתינות חברה.

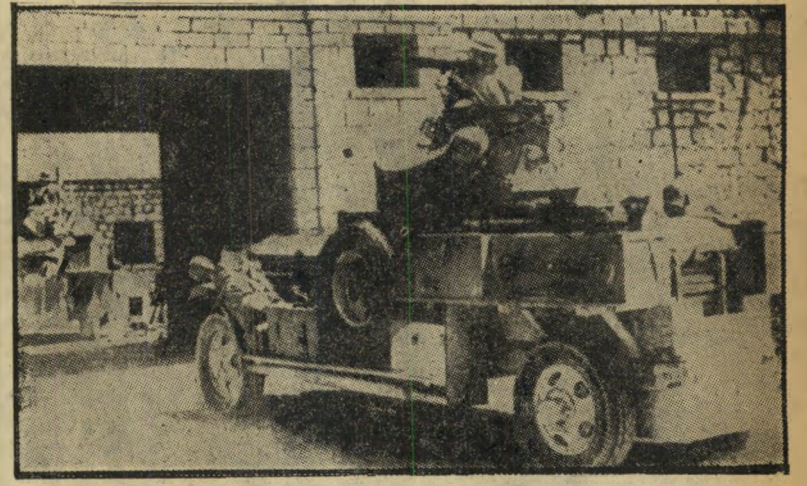
כובע הקש הרוסי

כיסה את ראשו של כל גבר מקבוצת התיירים למרות שהאמינו כי באו לישראל מצויינים מראש לקראת מזגיהאחיר הישראלי, טבלו האורחים מברית-המועצות מן החוס הקייצי.

פעם כבר דונא מוד צנאי עיראקי נגד הברז האם יפלוש

האסירים ששחררו
אחד המעשים הראשונים של שליטי עיראק החדשים היה לשחרר מאות אסירים פוליטיים מבתי הסוהר. רובם הוכנסו שמה על ידי נורי אל-סעיד, חברי המפלגה הקומוניסטית.

הלגיון פולש
משורייני של הלגיון הערבי בשעת כיבוש מיבצר רותבה העיראקי, בעת הפלישה של 1941, אשר סילקה את רשיד עלי אל-כילאני הפרונאצי והחזירה את המלוכה. חוסיין מבטיח לשוב ולבצע מיבצע זה.

אל-כילאני
רשיד עלי, המשפטן שהועמד בראש הממשלה העיראקית, בעזרת הצבא. אחרי שמשטרן חוסל, נמלט אל-כילאני לסעודיה (מימין) שעה שבן-בריתו, המופתי של ירושלים לשעבר (משמאל) חיפש מקלט בגרמניה הנאצית.

שני נצחונות היו לאימפריה הבריטית בקרב מדינות ערב, בשנים 1941-1942. האחד היה נגד המלך פארוק, כאשר הקיפו טאנקים בריטיים את ארמונו בקהיר, אילצוהו לפטר את ראש ממשלתו ולמנות במקומו מדינאי אהוד יותר על האנגלים. מעלבון צור רב זה, שפגע עד מעמקי נפשם בקצינים הצעירים של הצבא המצרי חסר-הישע, צמחו הקצינים החופשיים של גמאל עבד אל-נאצר, שנועדו לשים קץ לשלטון הבריטי במצרים. הנצחון השני היה נגד הממשלה הפרו-נאצית של רשיד עלי אל-כילאני בעיראק. שלושה מבין ארבעת הקולונלים — "המרוכב וההוב" — אשר תכננו את ההפיכה למען רשיד עלי נתלו; אך נצחון הבריטים לא היה מכת-מוח לקצינים הלאומנים. עתה מסתבר, כי שימש אך מוקד להתנגשות לאר-מנית נוספת, אשר הביאה לפני שבוע לקץ ההשפעה המערבית בעיראק.

לאורך קו הנפט

איש אינו מפקפק כיום בעובדה, כי קיים קשר הדוק בין ההפיכה האחרונה בעיראק, לבין זו של רשיד עלי. גם המבצע עים עצמם אינם מסתירים זאת. עבד אל-נביר קובה, אחד משותפיו הפעילים של רשיד עלי, הינו כיום חבר ממשלת ההפיכה; רשיד עלי עצמו הגיע לדמשק, להיות נוכח בעת השיחות שהתנהלו שם השבוע בין גמאל עבד אל-נאצר לבין נציגי הממשלה החדשה של עיראק.

כילאני, מרצה למשפטים לשעבר באוניברסיטת בגדאד, ולאחר מכן שר המשפטים של ארצו, הצמיד את נסיונו האישי לרשות ההפיכה החדשה. זהו נסיון עשיר — לא רק בניהול תכנים פוליטיים, אלא גם בצד המעשי של קשר צנאי וניהול מערכה צבאית של ממשל בביסוס משטר. מילת ההזרה השגורה בפיו: "אל תהיו בטוחים כי תמה המערכה".

כי גם ב-1941 הספיקו רשיד עלי והקור לונלים לתפוס את השלטון, לסלק את בית המלוכה, להשתלט על הצבא ולקשור קשרים מדיניים ודיפלומטיים עם מעצמות גדולות, נגד בריטניה. בכל זאת כאה מכת-הנגד, ש הפילה את המשטר ארצה. הסכנה העיקרית, אשר אינו מתעלם ממנה עתה: הלגיון הירדני עלול לבצע שנית את אותו המיבצע של 1941, ובנסיונו להשליט עליה שוב את בית ההאשמים יחצה את הגבול — בגדאדה.

אסיר בסירת טיולים

בדרך זו צעדו חיילי הלגיון והצבא הבריטי לפני קצת למעלה מ-17 שנה. הם התקדמו אל תוך המדבר העיראקי, לאורך רך צינור הנפט קירוק-חיפה, השתלטו על מיבצר רותבה והמשיכו הלאה, אל גדות הפרת ואל מטרם הראשונה: בסיס חבאניה. על בסיס זה, אחד הגדולים של חיל התעופה הבריטי במרחב, הטיל הצבא העיראקי מצור הדוק, הצליח להוציא את המטוסים הבריטיים המקורקים מכלל פעולה עוד ביום הראשון של ההפיכה. היתה קיימת סכנה כי בכל רגע עלולים העיראקים להשתלט על הבסיס ועל יושביו הבריטיים. כוח-ההצלה הבריטי, טור קונסטון, חש לעזרת חבאניה, בעוד שיחידת הלגיון — הנשרות של גלאב כפי שקראו להם האנגלים, בשל הקפטאנים הארוכים שלהם — חצו את הגנה ויצאו לפעולות סיור והטרדה, בי שטח שבין נהר הפרת ונהר חדקל.

אחרי שיחרור חבאניה, הצו הכוחות הבריטיים העיקריים את השפלה שבין שני הנהרות, תפסו עמדות על החדקל. הם כבשו תחנת רכבת בקו בגדאד-מוסול, ניתקו בצורה זו את הבירה מן הצפון. סוף המערכה היה כמעט קומי: ישר לחיק האנגלים, שטה סירת טיולים על נהר חדקל. בתוכה ישב ראש עיריית בגדאד בכבודו ובעצמו. הוא הופתע מאד לראות את עצמו שבו. אולם הוא הת' אושש במהרה, התקשר טלפונית עם מנהיגי המרד בבירה, הודיע להם כי מוטב להם להיכנע, מאחר והאנגלים הגיעו לשערי העיר. אל המחנה הבריטי הגיעו באותו זמן גם המלך פייצל השני שהיה אז ילד בן שש. בפרוץ המרד הוברח המלך צפונה, משם קיוו נאמני בית המלוכה להעבירו לתורכיה או לפרס. אך יחידה צבאית מתמרדת לכדה

אותו, אמרה להחזירו לבגדאד. הוא ניצל רק הודות להתערבותו של השייך מולה אפנדי, אחד מראשי השבטים הגדולים ביותר בארץ הפאודלית, אשר "על שולחנו סועדים מדי לילה 100 איש". הוא הודיע לחיילים שהוא פורש את חסותו על המלך, ואוי לאיש אשר יעז לפגוע בו.

כשהמלך בעקבותיהם, נכנסו האנגלים לבגדאד. ממשלת רשיד עלי התפררה לכל עבר, והסדר המלוכני חזר על כנו. ההפיכה הצבאית השלישית בחיי המדינה שהוקמה ב-1920 דוכאה.

בעמאן, השבוע, לא השאיר המלך חור סיין שום ספק, שהוא להוט לחזור על המיבצע שנית ולעלות בראש צבאו על בגדאד. התפארו כמה קצינים בדואים של אמנם להתפתח ולהחרף במידה ניכרת, אך עובדות היסוד נשארו כפי שהיו. עיראק המודרנית היא מדינה אשר נת-

"שנת האסון"

אתם קצינים צדקו לפחות בדבר אחד: שוב דבר מהותי לא השתנה בעיראק מאז. אותן הסיבות אשר דחפו את המרובע הזחוב לפעולה, פעלו גם בקשר לקצינים החופשיים. המצב הכללי הספיק אמנם להתפתח ולהחרף במידה ניכרת, אך עובדות היסוד נשארו כפי שהיו.

אס-נהריים

השיבוטה במערך העולמי נרבעת בעיקר בשל מיקומה כחוליה מקשרת בין פרס ותורכיה. מול הים גבול הסובייטי, ובשל שדות-הנפט שלה. כיום תופסת עיראק מקום ששי בין הארצות מפקות הנפט.

אוכלוסייתה

זליה ביותר, מגיעה לפחות מששה מיליון. למרות שהשטח הניתן להשקאה, לערך בוד וליישוב מגיע 41 מיליון דונם, מנוצלים למעשה רק 20-10%.

המוצא הימי

הישיד היחיד של עיראק הוא לכפי דרום, דרך נמל בצרה במפרץ הפרסי. את רוב סחורת-היבוא שלה קיבלה, מאז סגירת נמל חיפה, דרך בירות. הנפט מיוצא כולו בצינורות ליס-התיכון.

חלוקת השלד

הסדר בין האימפריה הבריטית לבין אשתי המלך היה פשוט: האימפריה תעזר לבית המלוכה ולשכבת נאמניו מבין השייכים הגדולים להשתלט שליטה מוחלטת על הארץ, ובית-המלוכה ישיב חסותם לאנגלים בבסס את שליטתם בעיראק ועל האוצר האגדי. פנטסטיות בשדות קירוק-חיפה האדמות הראויות ליישב אוכלוסייה נוספים לפחות, השבטים והחמויים אדמת-מרעה משם כמת הממשלה על כן, היה

יתייצבו תן מול הש אוכלוסיה ל היתה לעצמ ניברסיטות של בית המ אלה הם אל את שלטנו אלה, עברו הממשלת חיות האין ערב, מזה כלה הינן א

שינוי

לם הש קאית בסעוד שנים משלם 50% מרווחי החלו זורמ הממלכה הכ בסעודיה, גדולים יותר נבלע זרם של בית המ מונות חדש רים וניו-יורק גם בעירא

כל בשר מו המשמר כי נורי אל-סעיד לפיתוח, העג אוטומטית ל תמלוגים, בן שנות את פ תוך שבע 16 סכרים על הפרת וח מיליוני דונא קפץ מ-82 ל את ההנאה קעות, הפיק השייכים. כל ערך רכוש

מבול

שלא לה רובעים שלמי קומם נבנו הספר העממי ספר תיכונים נוטשים את בעיר המתפתח הספר גדל כ סס הלאומנות, עלים העירה לממשלה. התס לה, קומנויים אולם עיראק משטר פרלמנטר כל 20 אלף לפרלמנט* על השלטון גם ב חלוקת גדול הרב ושבטיהם זוכים

בעזרת חיילי הלגיון שנית?

לגוה, מלבד מפלגת השלטון. הן השתייכו לימין הקיצוני ולשמאל המוסדה. אך סיסמתן היתה אחת: שבירת כוח השייכים והימנעות, סילוק ההשפעה האנגלית. באחד מן הצחים הרבים שהיה מכתוב למלך, לא היו טס נורי אל-סעיד להכריז על פירוקן של כל המפלגות, מלבד מפלגתו שלו.

האופוזיציה ירדה למחתרת — והתאחדה. דובריה החלו נואמים במסגדים, בתאי הסטורנטים, במועדוני קצינים, בקול אחד — קול החזית הלאומית. היה זה קול חזק הרבה יותר מזה שהושמע בעיראק במשך דורות ואשר הביא מדי פעם לתבוסה זמנית של השלטון. כי עתה חיזק אותו קולה של התנועה הנאצרית מקהיר, ואחר מומשק, למעשה, לא היה כמעט צורך בשידורי ההסחה של קהיר. ורע הלאומנות גורע בקרע פוריה, והוא היכה שרשים עמוקים וחדים. גם מבלי לשמוע את התסכיתים הארסיים מקול ערב. שגאו הלאומנים העיראקים את נורי סעיד, כמשרת האימפריאליזם.

במסדרונות קהיר, שוב החלה מתוערת דמות כמעט-שכוחה. כל עוד ישב בסעודיה, היה רשד עלי אל-כילאני נאלץ, על פי עצם חוק הקליטה שפתח בפניו את שערי סעודיה, להימנע מכל פעילות מדינית. עם עליית עבד אל-נאצר לשלטון, היה רשד עלי אחד מתריסר מנהיגים לאומיים מודחים שהתרכזו בקהיר, המתנינו ליום בו יוכלו שוב למלא תפקיד בארצם.

אנשיקשר החלו מגייסים קצינים עיראקיים לארגון הקצינים החופשיים. בפגישות הרשמיות המועטות בין קצינים מצריים ועיראקיים, במסגרת הליגה הערבית, היו העיראקים מנצלים את ההזדמנות ליצור מגע ישיר עם עבד אל-נאצר או עם שליחיו המיוחדים. בכינוס של ראשי המסות הערביים, שנערך בקהיר לפני ארבע שנים, היה נוכח הקצין העומד עתה בראש ההפיכה העיראקית. איש לא שם לב אליו במיוחד, אולם עתה ברור כי באותה הזדמנות שוחח חופשית עם שליט מצרים על האפשרות לבצע הפיכה גם בארצו.

★ ★ ★

שעתי דחוקה!

מזל חתיירה גלויה למחצה זו, לא קפא נורי אל-סעיד על שמריו. תחת הצל פותחו של רדיו קהיר, זו בהתמדה לקראת שיתוף פעולה בלתי-רשמי עם המערב. הוא חתם על ברית בגדאד, היה הרוח החיה במסע נגד עבד אל-נאצר או עמי ערב. היה זה נורי אל-סעיד אשר הצליח, ברגע האחרון, למנוע הפיכה פרו-מצרית בירדן, ולאחר יסוד רעים לאחד את ירדן ועיראק לפדרציה האשמית. כאשר היו יועציו מייעצים לו לנהוג בירת מתנינות, היה משיב: "אין לי זמן, שעתי דחוקה!"

ככל שנטה אל-סעיד לקיצוניות, כך נעשתה מאבכת הקושרים נגדו קלה יותר. שהרי הוא עצמו הוכיח להמונים כי האשמיות המיוזנות ביותר של קהיר הן נכונות. לא עור לו גם נסיונו לרכב על השאלה הישראלית, ולדרוש החלטה מנאט"ו למען קידום צורך גבולות המדינה. הוא נשאר, מעל לכל, סמל השיתוף עם המערב.

★ ★ ★

השעה הי"א

שיא הגיוע עם פרוץ המרד בלבנון. מן הרגע הראשון התייצבה עיראק ליימין הנשיא שמעון, שלחה אליו מתנדבים וטייסים, עם מטוסי סילון חדישים. אל-סעיד לא חשב להסתפק גם בכך. הוא דרש את כינוס ארבע המדינות המוסלמיות של ברית בגדאד (העולם הזה 1085). בהסכמו בירדן, זוהי השעה הי"א לעצור את עבד אל-נאצר. או שאנחנו נשבור אותו בלבנון, או שהוא ישבור אותנו!"

בתחילת שבוע זה, כאשר ביקר סגן ראש הממשלה החודשה של עיראק בדמשק, שם חתם על חוזה הגנת ושיתוף כלכלי עם רעים, הוא גילה: ערב צאתו של המלך נורי לוועידת איסטנבול, כבר ניתנו הוראות תזונה לצבא. המטרה: התערבות ישירה בלבנון — דרך סוריה או ברכבת אירית.

ברגע זה בדיוק הלמו הקצינים החופשיים במבנה האיתן-לכאורה של שלטון הימנעות. הם הצליחו להשתלט בקלות-יחסית על בגדאד, שמתמיד היתה מעוז הלאומנות.

ים והמלוכה לגיון

לימין הממשלה והמלוכה. אשר נאמנותה הראשונה לאיראקיים שהיא רכשה בארץ הלאומנות הערבית. גם כאשר המוני בני העיר כי הם אויביו, ידעה הממשלה כי המונים עלולים ביום מן הימים להסתלע. תחת השפעת חוגים הם בהדרגה הקצונה הצעירה, ארץ מפגרת כוח-מחץ של נציגיה וההשכלה. ובארצות דורות, אינטליגנציה והשתייכות ללאומנות.

זרם הזהב

הזרם הזהב בא אחרי מלחמת העולם הראשונה. החלף הדגמה האמריקאית החלו האנגלים לפני שבע לעיראק תמלוגים בשיעור נפס שלשה. סכומים אגדיים של קופותיה המיובשות של ית-למחצה.

הזרם הזהב בא אחרי מלחמת העולם הראשונה. החלף הדגמה האמריקאית החלו האנגלים לפני שבע לעיראק תמלוגים בשיעור נפס שלשה. סכומים אגדיים של קופותיה המיובשות של ית-למחצה.

הזרם הזהב בא אחרי מלחמת העולם הראשונה. החלף הדגמה האמריקאית החלו האנגלים לפני שבע לעיראק תמלוגים בשיעור נפס שלשה. סכומים אגדיים של קופותיה המיובשות של ית-למחצה.

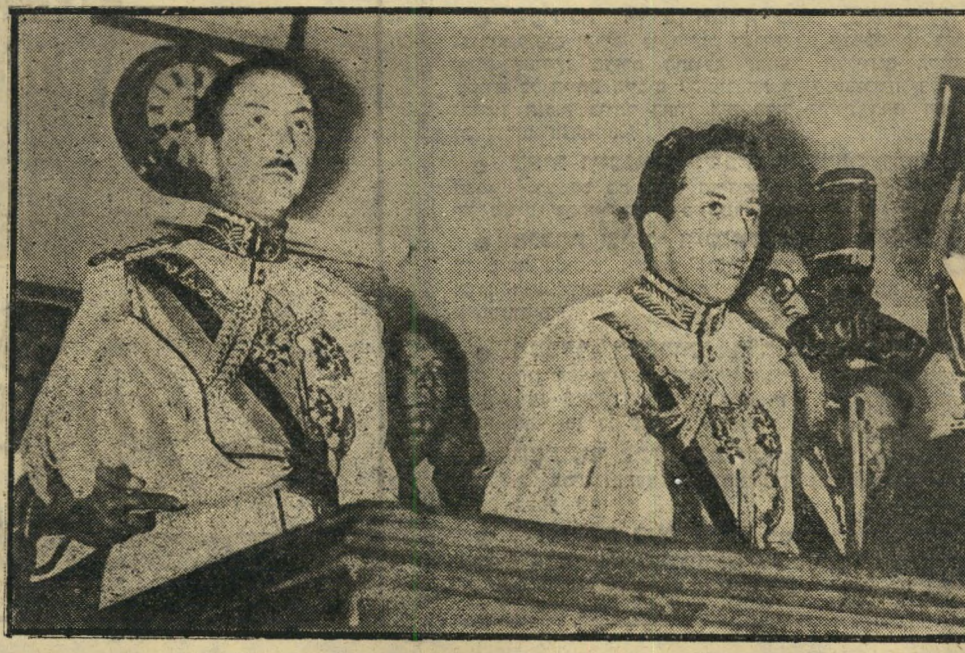
הזרם הזהב בא אחרי מלחמת העולם הראשונה. החלף הדגמה האמריקאית החלו האנגלים לפני שבע לעיראק תמלוגים בשיעור נפס שלשה. סכומים אגדיים של קופותיה המיובשות של ית-למחצה.

משטר כמעט-דמוקרטי

של ברכות לא יכול היה גם את תושבי הערים. של בגדאד הושמדו, ובמספרים עממיים; מספר בתי יונק מ-1070 ל-1748, בתי מ-108 מ-152. פלאחים החלו אדמתם, כדי לפש עבודה. ועם כל מחזור של בית-החלום התלמידים שהוזק בהם עם כל משאית שהביאה פור ל מחנה האופוזיציה הטבעית יסה גברה. הממשלה קראה השליכה אלפים לבתי-סוהר. היא ארץ דמוקרטית, בעלת חופשי. לפי החוקה, בוחרים אורחים זכרים בציר אחד כן, היה צורך להבטיח את המצעות הפרלמנט. אזורי הי בצורה כזו, שלשייכים היה יותר משני שלישים שהם מהחיים באוכלוסיה. לעתים היו בלא פחות מ-90% של המקומות. היה אמציה-סין נוסף, במלחמה הפרל-מנטרית. האחרים לא היו ישירות. כל מי שני תפקידים לבחור אלה, דא

השושלת ההאשמית: מחוסיין ועד חוסיין

זהו אילן היוחסין של המשפחה ההאשמית, מאז השריף חוסיין בן עלי, מלך החיגאז (למטה). ענף אחד של צאצאי השריף נמצא עתה מת, ללא יורשים. זהו הענף המתחיל במלך עלי (מספר 2) ונמשך בנוסף עבד אל-איללה, העוצר של עיראק (6), אשר נהרג בעת ההפיכה האחרונה. גם הענף השני, שיצא מהמלך פייצל הראשון (3) ונמשך דרך המלך גאזי (7) הגיע לקיצו עם המלך פייצל השני (11), אף הוא קרבן ההפיכה. הבן השלישי של השריף חוסיין היה המלך עבדאללה הירדני (4), שהוליד את טלאל המשוגע (8), שהוליד את המלך חוסיין הירדני (12) ואת שני אחיו הצעירים מוחמד וחסן (13-14). מאחר שהוא הבן הבכור של הענף הבוגר ביותר במשפחה ההאשמית שנתר בחיים, ראה עצמו מלך הירדן וירש חוקי ממלכת בן-ידודו הנרצח, וטוען לזכות לכבשה בכוח. עבדאללה הוליד גם בן מאשתו הכושית, הנסיך גאזי (9), שהוליד בן-ידוד צעיר יותר למלך חוסיין, הבן הרביעי של השריף חוסיין, זייד (5), חי עדיין בירדן, שם הוא משמש יועצו ואיש-אמונו של המלך חוסיין. בצילום למטה: שני הרוגי ההפיכה האחרונה בבגדאד, המלך חוסיין מירדן ועוצר עיראק, האמיר עבד אל-איללה, ביום הכתרתו של פייצל השני כמלך על עיראק, בטכס שנערך לפני חמש שנים.

המשורר
הי ידועי פולמוסי-איש דסטרנים
מכתב המספר 190 על דסטרנים

דינה פסקין
טרליון והוג הממולא

לארץ קיבל נשיא המדינה יצחק בן-צבי את ספרו של יעקב בנאי, היילום אלמוני, על מבצעי לח"י. כתודה על התשורה הגיש הנשיא לבנאי אחת מספריו הוא, בתקן זה שבנאי ימצא בו חנמר היסטורי מאלף. היה זה ספר מסמכים של הועד הלאומי, שבעת עיון בו, מצא בנאי בין השאר כרוזי השמחה של הועד הלאומי נגד לח"י. . . . מעשיה משעשעת על יחסי בעלה עם הנשיא ויצמן המנוח, סיפורה השבוע אשתו של מאיר וייסגאל, הגברת שירלי וייסגאל: "בשעתו הירבה מיסטר וייסגאל לעשן סיגריות. פעם הביא סיגריות לארץ ובמכס טען שהם נועדו לפרופסור ויצמן. כשהתריסו לעומתו: הרי פרופסור ויצמן אינו מעשן! השיב: אבל הוא צריך סיגריות כדי לתת לי". . . פרטים אחרים שגילתה הגברת וייסגאל אודות משפחתה: מלבד מייקל (מנדי) ווינג'ר, בנם הבכור שהופיע בהצגת הבכורה יש לזוג עוד בת, חיה אמיר, שהיא חברת קיבוץ. הבן השלישי, דוד, נשלח בשעתו להתחנך בקיבוץ משמר העמק, אך מאחר ש"עברית לא למד ולתלוש קטניות שנאי", הוא עזב את הקיבוץ וכיום הינו טכנאי רדיו בארצות-הברית.

★ ★ ★

מיץ הפוך

אחד הגילויים הראשונים שגילו אנשי האופרה הישראלית אודות הזמר האורח מי פולניה ברנרד לאריש, המופיע בתפקיד מפיסטו כאורח האופרה, הוא שברנרד רוק. מנהלת האופרה והרוח החיה בה ארדיס דה-פיליפ ידעה מיד לקשר בין עובדה זו

אנשים

כרטיס ביקור

שר התחבורה משה כרמל מרגיש את עצמו, כנראה, בשבתו בממשלה, במצבו של אסיר. הוא הפך שוב לאסיר עברי, חתם בתואר זה על מאמר בשם "תמורות סביבנו", שהתפרסם ביומון למרחב. "אסיר עברי" היה שם העט של כרמל, בספר שכתב בשבתו בכלא עכו בתקופת המנדט. . . . סימפטיה מיוחדת לאפנת השק הוכיחה ח"כ מפא"י רבורה נצר, שגילתה כי שמלת החופה שלה, שנתפרה ברוסיה בתקופה ש" לאחר המהפכה, נתפרה אף היא לפי אופנה זו — משק לבן של סוכר. . . שר החק" לאות קדיש לזו החליט להזמין, לפני צאתו לועידה חקלאית באירופה, כמה כרטיסי סי ביקור עליהם יכתב שמו באנגלית. ההזמנה בוצעה, ולפני המראתו קיבל השר לא פחות מאשר ארבעת אלפים כרטיסי ביקור באנגלית. . . בעת ויכוח שנערך בשבוע החולף בכנסת, עלה על במת הנואמים ח"כ אגודת ישראל קלמן בהנא, והקריא קטע מתוך דו"ח ביחס לעבודתם של רשמי חינוך בישובים, בו נאמר: "במשרדי רשות החינוך פעלו כרשמים לגניילדים גם אנשים חסרי ידיעה וגסיון בסדרי הרשום, ובעלי ידיעה קלושה בקרוא וכתוב". כאן יצא להגנת הרשמים ח"כ צ"כ ישראל רוקה, אשר שיטע את כהנא בקריאה: "אבל בכל זאת הם ידעו לשיר". . . לפני המראתו לחוץ-

פסוקי השבוע

- **איש לח"י, גולה קניה שלמה בן-שלמה, אחרי שאחד הנואמים בכנס הגולים הפליג בשבח צרפת: "מי שלחם לחרות ישראל, ליבו עם לוחמי החרות הנאבקים עם הכובש הזר בכל ארץ אחרת."**
- **שר החינוך זלמן ארן, בשעת נאום בכנסת: "הבדידות הטוטאלית של ספסלי הכנסת וכסאות הכנסת, מאלצת אותי לפנות עכשיו ולהגיד: כנסת נכבדה ונעדרת."**
- **העתונאי דן בן-אמוץ, במאמר ביקורת על רקודי-העם הישראליים: "כוריאוגרפים יקרים, לו הייתם ישרים עם עצמכם, לו באמת הרגשתם צורך נפשי עמוק להודות בעזרת התנועה לכוחות העליונים הקובעים את עתידכם, הרי שקודם כל הייתם חייבים להזמין את רקוד הסוכנות, רקוד הסובסידיה הממשלתית, והרקוד הנפוץ ביותר בארץ היה צריך להיות רקוד המגבית המאוחדת או הורה השילומים מגרמניה."**
- **מאיר וייסגאל, יושב-ראש ועדת העשור, בנאום פרידה לשחקני הבכור: "רעמסס מת בגלל האידיאליזם שלו, ואילו שנדי נרצח (עלידי המבקרים) רק משום שבחיינו הפרטייה הינו בני."**
- **הגברת שירלי וייסגאל, אשתו של מאיר וייסגאל: "אני שונאת לדבר על מוסד שמיסטר וייסגאל עומד בראשו — יכולתי לרצוח את העתונאים שכתבו נגדו: הוא כותב יותר טוב מכולם וציוני יותר טוב! — אבל האנשים פה אימפוטנטים."**
- **המבקר הספרותי ד"ר חיים גמזו, על הצגת הקיסר ג'ונס בהתיאטרון הקאמרי: "הדיבור על הבמה היה בסולם פורטיסימו: בצעקות מראשית ההצגה ועד סופה. הכושיית צועקת, ידיו צועק, וגם ניסן יתיר מנסה לצעוק, אך חורה לאל, אין לו קול."**
- **העתונאי נתן דונביץ', על אותה ההצגה: "הקיסר ג'ונס היא הצגה מלובלכת. ממש. כמעט כל השחקנים עומדים לפני עלות המסך וצובעים את עצמם בצבע שחור."**
- **האפיפיור פיוס ה-12, בנאום בפני 60 אלף נערות קתוליות, בקרית הותיקן: "לגבי אשה נוצרית עדיפים הבתולים על הנושאים. טעות בידי אלה החושבים כי הבתולים הם עיוות הטבע. להיפך, הם דומים לחיי מלאך."**

אר תחמיץ את ההזדמנות

לזכות ב—1000 ל"י במזומנים
— הפרס הראשון לחידון —
תיאדנט — 8 ימים בלבד
להגשת הפתרונות (עד 31.7.58).

פרטים בכל אריות תיאדנט —
משחת השיניים החדשה המכילה
הייגלים (HYGLEAM): יתר
לובן, יתר ברק, יתר קסם...

פרטי פיוס
מפעל הפיס

הזניה הגדולה

פולו
פרס הנרול
שו 30000 ר"י
ולשני הפרטים
הנוספים של 10,000 ר"י
כא יוענקו
פרטי פיוס

לבעלי הנרטיסים
שמספריהם סמוכים
למספרים שבזו
בפרטים הנל

453874 453875 453876 453877 453878 453879 453880

כדאי לעבור
לסיגריות

עשור

איכות מעולה
במחיר עממי
סיגריה שטוחה
20 סיגריות
500 פר

מוצרי טבק בע"מ

לעובדה שהאופרה הישראלית זקוק לזמר בס
טוב מסוגו של לאדיש. היא הופיעה בחדר
ההלבשה של רקדניות הבאלט של האופרה,
הציעה להן לפעול בנידון: "קחו את העניינים
לידיים, אנחנו צריכים אותן אצלנו" . . .
במסיבה חגיגית שערך התיאטרון הקאמרי,
מיד אחרי הצגת הבכורה של הקיסר ג'ונס,
היו אנשי הנהלת התיאטרון אחוזים הת'
רגשות רבה, נוכח חידוש פעולות התיאטר'
רון. עלתה על כולם ארנה פורת, שכמ'
עס במשך כל הערב עמדו דמעות בעיניה
. . . באותה הזדמנות החזירו אנשי הקא'
מרי מידה כנגד מידה לעתונאי נתן דוני'
ביק', שכינה בצחוק את הצגת הקיסר
ג'ונס "הצגה מלוכלכת". מלצר שהגיש כיו'
בוד לשולחנו של דוניק, שפך על בגדיו
אמה כוסות מיץ, דבר שעורר מיד את
אנשי הקאמרי להצביע עליו ולומר: הנה
עתונאי מלוכלך . . . אגב, בהצגת הבכורה,
חלה אחד משני המתופפים שתפקידם לתופף
ברציפות במשך כל ההצגה, בקצב המהמה
מוסיקלית רדק למתרחש על הבמה. כאשר
התעייף המתופף האחד, מילא את מקומו
מנהלו החדש של התיאטרון, יעקב אג'
מוזן. את ההכשרה לתפקיד זה קיבל אגמון
כשהיה בשעתו ראש פלוגת המתופפים של
השומר הצעיר, במצעדי האחד במאי . . .
דרישת שלום מהגברת מרלין מונרו-מרי'
לר הביאה לישראל השקנית הישראלית
דינה פסקין-דורון שחזרה השבוע ארצה
אחרי העדרות של שש שנים. דינה שוכינה
להצלחה פנטסטית בברודוויי הווייטית בתפ'
קיד הראשי באנה פראנק, התיידדה עם
אחותו של ארתור מילר ששימשה כמחליפה
באותה הצגה. דינה הוזמנה למספר ארוזות
משותפות עם הוגו מילר. רשמיה: מרלין
נראית בחיים כמי בכוטיים. היא משתדלת
להכין מאכלים יהודים כדי להשביע רצון
בעלה אולם זה לא כל כך הולך לה.
מרגישים שהיא מאושרת שהיא יכולה לק'
רוא להורי ארתור בשם אבא ואמא" . . .
הזמר היהודי לייא פולד נמצא זה שבוע
בישראל, ללא כל פירסומת. פולד הגיע כדי
לרכוש אמנים ישראלים להופעות במועדון
הלילה שלו בניו יורק, תמורת משכורת שבו'
עית של 150 דולאר, ודמי-נסיעה על-חשבונו.

★★★

מכתבי אהבה

אפשר לצפות בקרוב למספר עקיצות חרי'
פות מסיו של דן בן-אמוץ, על חשבונו
של אריק לביא. האשם בכך הוא אריק
עצמו. באחד הימים, כאשר נכנסו למועדון
התיאטרון באמצע תכניתו הפזמונאי חיים
חפר ודן בן-אמוץ, הפסיק אריק את תכניתו
והודיע: "אווה, הנה באים המשורר והאי'
כר" . . . משה ואלין מתכונן להקים
לתחיה מחדש את תיאטרון לילה-לו. בתכ'
גיתו של האלין לשתף בהצגותיו אמנים מכל
התיאטראות האחרים, שיתחלפו בכל תכ'
גית, כך שעבודתם בליילה-לו לא תתנגש עם
עבודתם בתיאטרון . . . הרכילאית מיריה
אברך קיבלה על עצמה גיוב חדש: היא
הסכה מנהלת יחסי-הצבור של תיאטרון
סמבטיון, אולם בהזמנות הנשלחות על ידה
היא חותמת בשם תדמור . . . בעת שביקר
השבוע תיאטרון זירה ביהודיה, החליטו
חושבי המקום כי הצגת הפינג'אן הינה הצגה
עממית, ניסו להכנס להצגה בלי כסף, אך
השחקנים, שהתנגדו להופיע ולשחק על
הבמה ללא תשלום, מנעו בעד ההתפרצות
המקומית, נאלצו להחליף מהלומות עם מס'
פר גברתנים, שעמדו בתוקף על זכותם
להכנס ללא כרטיסים. כתוצאה נפצעו כמה
משחקני התיאטרון . . . זיוה שפיר-רודן
עלתה שוב לכותרות העיתונות ההוליוודית.
אחרי שהצטרפה לחברת הכוכבות ההול'
בוודיות שאוסף הגנרל רפאל טרוחילין,
בנו ההולל של שליט הרפובליקה הדומינ'
קנית סביבו, הופיעה במסיבת תענוגות שערך
האחרון באגית הפאר שלו. זכתה זיוה למא'
מר מיוחד בירחון קולנועי הוליוודי. בין
השאר גילה הירחון מספר פרטים שלא היו
ידועים עד כה למכריה של זיוה: "זיוה יש
ממדים אידיאליים אך היא ניהונה גם בעונה
רבה ובלהט דתי עמוק! . . . זיוה הופיעה
על במת תיאטרון הבימה המפורסם בתל'
אביב, אולם גילוי הגדול של הירחון:
רומן אהבה סודי התנהל בחודשים האחרונים
בין זיוה שפיר-רודן לבין אלביס פרסלי.
אלביס העריך אותה מאוד משום שזיוה
אהבה אותו כאדם ולא כאליל מין או כאמ'
צעי לפירסום. בזיוה מצא פרסלי גפש וראמת
לו, אדם המשתדל לכלול את הדת והפילר'
סופיה בחיי יומיום. כאשר יצא פרסלי ל'
מחנה האימונים הוא החל מתגעגע אל זיוה.
מאו נמשכת התכתבותם בהתמדה, אולם
זיוה מסרבת לפרסם את מכתבי האהבה של
פרסלי. סיים הירחון; ואלביס אוהב אותה
בשל זאת.

בית ספר מקצועי למסחר

מרכז מורים מוסמכים (נוסד 1935)

לכוגרי ביה"ס עממי
לגומרי 7, 6, 5, גימנסיה
פקידות והשכלה.

שנה אחת

למבוגרים

הנהלת פנקסים ופקידות

4 חדשים

אנוסם

רחוב הם 12, טלפון 5061

כתות יום וערב

מעטה גם לקורא
העברי הופיע

קוסמוס

ספורי מדע דמיוני

להשיג בכל
דוכני העיתונים.

אופנה מתחלפת

דבר רגיל הנותן ענין לגשים והוצאות
לגברים. צבע הבגדים ואופן התפירה
משתנה, אבל קבוע הצורך לכבס את
הבגדים בכל אופנה, ולכן דרוש לך
חומר-כביסה טוב שיאפשר לך להנות
מהבגדים שקנית.
"קויק" מעמיד לרשותך חומר-כביסה
טוב (עומד תחת השגחת המכון
הממשלתי בירושלים) שאינו דורש
ממך עבודה קשה.
הרתיחי מים, הכניסי קויק עם
הכביסה לשעתיים, שיטפי ותלי
ליבש.

הכירי מוצרנו החדש "שספו"
לסכסטי"ל, מיטב השמפו לכביסת
צמר משי ונילון.
אין כביסת כבס ודבש
בזי השמפוי-לסכסטי"ל
החדש!!!

אמנות

תיאטרון

טימטוס בטס-טס

הקיסר ג'ונס (התיאטרון הקאמרי) — הוא מושלה של קיסרות הפחד: הפחד מפני המציאות, הפחד מפני האמנות הריאליסטית והפחד מפני הישר, הטוב והטהור.

ברוסוס ג'ונס (יוסף ידין) הוא התגלמות הפחד המאחד. האסיר הבורח מן הכלא האמריקאי מוצא מקלט באחד האיים הקאריביים, שעדיין לא הגיעו להגדרה עצמית. ג'ונס הופשע משתלט על האי כולו. מבלי שהצופה יתכו בכך בעצמו, ורק במידה שהוא סומך על סיפוריו של הלבן-הגבל הנרי סמיטס (ניסן יתיר), גודע לו על כל מעללי ופשעיו של ברוסוס ג'ונס, הרודה בנתיניו.

הנתינים יודעים על כל אלה בעצמם. הם חשו זאת כנראה על גופם. יוג'ין אוניל, מחבר המחזה, אינו טורח אפילו להוכיח זאת. הוא סומך על הצופים המשכילים והניבונים, שיגיעו לכל מה שהוא ותושבי האי הקאריביים, נתיניו הנדכאים של הקיסר ג'ונס, יודעים זה מכבר הימים.

בכל זאת נשאר הכל לא ברור. דואגים לכך יוג'ין אוניל והבמאי היי קיילוס במידה שחה. אוניל עשה זאת בטקסט הספרותי המעורפל שלו, קיילוס שימש עזר כנגדו כבמאי המעורפל פי כמה, בתפאורה הקרובה ומרובת-הפרטים, ובהוראות הבימוי היעיוניות לשחקניו-נתיניו.

מחוז וטס-טס. הקיסר ג'ונס הוא מחזה של אדם אחד, של שחקן אחד שאין שני לו. מי שנבחר למלא תפקיד זה היה יוסף ידין. על כתפיו הטיל קיילוס את אחד הקשים שבתפקידי הבמה של המאה העשרים.

ידין עשה הכל כדי להיות מוכן לתפקיד הקשה. הוא גילח את שערותיו, צבע את פניו בגחן-זפת ודאג לאבד כל קשר עם הסקסט שבמחזה. כשהגיע הוא, ויחד אתו גם כל השחקנים האחרים לדרגה בה לא שלט עוד באופן הכרחי במשחקו, לדרגה בה הוא — לפי מיטב האסכולה האמריקאית החדשה — היה מופלג בידי כוחות נעלי-מים שגם לקיילוס עצמו אין שליטה עליהם כנראה, רק אז הועלה המסך על הצגתו הראשונה של התיאטרון הקאמרי המחודש.

מה שקרה לידין ארע גם, לרוע המול, לקהל. כשיצאו הצופים מאולם הקאמרי, היה קשה להם להחליט איזו מן החזיות שעברו עליהם בהצגת הקיסר ג'ונס היתה הראויה ביותר לשבח: משחקו הצעקני והזועק לשמי האמנות האבסטרקטית של יוסף ידין, הסקסט הבלתי נשמע והבלתי ברור של יוג'ין אוניל, במיניו המפתיע של היי קילוס, או התפאורה המפחידה של משה מוקדי.

קרן אור אחת הפציעה, בכל זאת, מבעד לחשכת היער העבות, שבין סבכיו ברח ברוי טוס ג'ונס מוצעם נתיניו שמרדו. היו אלה רקדניותיה של רינה גלוק והיא עצמה, שיביצעו את חלקי המחול שבמחזה המכביע. הן וקולות התופים הבלתי-פוסקים, המטמטימים בטס-טס הבלתי-פוסק שלהם את אוזני הצופים והשומעים, היו הבולטים ביותר במחזה. הרקדניות — לטובה, התופים — לרעה.

יש מה לומר. הסיבה להצגתו של הקיסר ג'ונס, אמר הבמאי היי קיילוס, "היא כי יש לנו מה לומר בו". קיילוס מוצא בהקיסר ג'ונס את הכל: "אינפנים אותנו מוות והרס... מזה דורות אנו מוסיפים להרוג... מה היתה דמות עולמנו אילו הוקדשו כוחות אלה עצמם (כוחות הרס) לפתרון בעיית הרעב הי-אנושי?"

את אותה השאלה בדיוק צריכים גם צופיו הנאמנים של התיאטרון הקאמרי להענות להנהלתו החדשה, ולחבר שחקניו הרעננים ממרץ עלומים להצלת התיאטרון; לאן מופי-נים הכוחות? מה היתה דמות התיאטרון אילו הוקדשו כוחות אלה עצמם למחזה מקורי מענין, למחזה מצילתי המבטא את חרדת ימינו בצורה משכנעת יותר מהיות ג'ונס-אוניל-קיילוס?

בידור

חושיתרון

להקת פרגוד מצליחה להופיע גם בט"ני אולמות ריקים כמעט לגמרי, מבלי לסכן את עצם קיומה או את מקורותיה הכספיים השופעים. כשהוא ניוון מצוינורות התקציב של חיפה הפועלית, אסף הקריין אליהו

Helene Curtis
suntan

סופת הימ! סופת הימ! סופת הימ!

נוסף למרסס-
גם בשפופרת!

- מגן בפני כוית שמש ומבטיח שיוזף נהדר ונעים.
- קל למריחה — חודר יפה לעור.
- אינו מלכלך — אינו משמן (Greaseless)
- מכיל את חומר הפלא 'Solex'

היום האחרון

לחלוקת כרכי "העולם הזה" הוא היום הראשון הבא, 27 ליולי, בין השעות עשר עד אחת לפני הצהריים וחמש עד שבע אחר הצהריים.

1948-1958
עשר השנים הראשונות

יומן כאורעות ישראל

ספר זה מתאר בלשון בהירה, בניסוח תמציתי ובשפע של תצלומים את המאורעות החשובים בתחומי המדיניות, הבטחון, המפלגות, הכלכלה והתרבות, מיומה הראשון של המדינה עד היום.

ספר שימושי וספר קריאה חיוני לכל אורח. מצורף מפתח מפורט לאישים ולעניינים.

נכתב בידי אריה זיו, עורך החדשות של "הארץ".

526 עמודים בפורמאט גדול, 1083 תמונות. המחיר 6.750 ל"י

יצא לאור ומופץ על ידי הוצאת

תוכניות

שר השרים

שאלה המנחה: "באם היית מתמנה לשר, באיזה תפקיד היית בוחר ומדוע?"
 השיב האחד: "שר החינוך והתרבות; היי-תי מחנך את כל הילדים שלא יזרקו קליפות — ואת התיירים שלא ישליכו סיגריות..."
 השיב השני: "שר החוץ; הייתי גוסס לכל התערובות שבעולם."
 השיב השלישי, הצעיר בכולם, ילד בן 8: "שר השרים (לאחר שאלתה התמנה של המנחה הוא מתרגם) — ראש הממשלה; הייתי מדבר וכולם היו עושים מה שהייתי אומר..."

טראסט מוחות. תוכניתם של תנה בן-ארי ושמואל רוזן, שאננות גדולות לילדים קטנים (קול ישראל, יום ד', 20.00) מבוססת על עקרון מקובל: קבוצת ילדים, בני הגילים 8-10, נשאלת, לפני המיקרופון, שורה של שאלות בסדרי קושי שונים, משיבה באורח ספונטאני אל תוך המיקרופון. כרוב התוכניות בנות אותן סוג, צופנת אף תוכניתם של השניים שורה של הפתעות, המתקבלות דחוק באורח בלתי צפוי.

כך, למשל, נשאלו הילדים: מה עדיף — אכילת גלידה או אכילת תרד? (רוב התשר בות, המוכיחות כי הצביעות האנושית אינה נתחמת בגיל: אכילת תרד, לכשנשאלו היא משיבים, מה הם מבכרים, השיבו ללא יוצא מהכלל: גלידה); מה היית עושה לו היית נבחר לראש עיריית תל-אביב? (רוב התשר בות: מנקה את הים); הצדק יעקב בקנותו את הבכורה בנויך עדישים? (רוב התשובות מתחמקות, אחדים מהילדים אפילו השיבו תשובות סותרות — "לא יפה שרימה את אביו (בגזלו את הברכה, אבל את עשיתי היה צריך לרמות, טיפש כזה, מה פתאום מוכר את הבכורה תמורת מרק...").

את התשובה הבריאה ביותר סיפק אבי, ילד בן 12 מרחובות. כשנשאל איזה שר היה חפץ להיות, השיב: מה פתאום שר? חסר לי כאב ראש?

יום ארוך

יומו הארוך ביותר של מנהל המלחמה בכריכת תל-אביב, חל באחד מימי השביע החולף: שדרנית קול ישראל מרים תמיר נכנסה לשטח הבריכה עם טייס רקורדר, בילבלה את המוח לכל מי שפגשה בשטח, בשאלות קול-ישראליות טיפוסיות. (למה אתה הולך לבריכה? אתה נהנה מעבודתך?) עלוב לא פחות היה המאזין שפתח השבוע את מקלטו. כאב הראש של מנהל המלחמה הועבר אליו בעזרת גלי הרדיו. תוכניתם של מרים תמיר וש. (שריה שפירא) שריה, דיוקנו של אדם (קול ישראל, יום ו', 20.00), שהיתה עלולה להיות תכנית רבת עניין, התגלתה לאחר חמש דקות של שדור, כשעמומלל טיפוס. מרים תמיר, שמסיבות לא מחזרות העדיפה קבוצה של שהקני תיאטרון ומחזאי צעיר על פני המתרחץ ה-טיפוס בבריכה, עמלה קשות כדי להקליט את קולה ההססני של בתו הפעוטה של יוש הלוי על גבי הסרט, גדשה את התוכנית בקטעי ראינות ללא ראייה. ואילו ש. שריה, הממונה על המלל שבמסדר, אך סיע בידה בעמסום הנושא: דיוקנו של ארבע עובד המלחמה בכריכת תל-אביב.

חדריך

- המשדרים המפורסמים מטה עשויים להיות מעניינים; שינויים אפשריים.
- **קול אחר ואחד** (קול ישראל, יום ד', 21.30) — מיטר פריי מוזע בבית מרחץ תורכי בתל-אביב.
- **מגיד העתידות של הכפר** (קול ישראל, יום ד', 22.30) — אופירה מאת ג'אן ג'אק רוסו, מסופר בידי אמנון שילוח.
- **שלושה בסירה אחת** (קול יש-ראל, שבת, 11.15) — תוכנית פרידה. קטעים מהקלטת הסירה בבנייני האומה בירושלים. המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו בתא-ריכים ובשעות המפורסמים מטה, 19 יבנע בגלי השעמום
- **על נהרות כבל** (קול ישראל, שבת, 20.00) — נהרות של מלל, בלקס-קריאה שגרת.
- **רגבים** (קול ישראל, יום ב', 20.00) — ילקוט חקלאי הזקוק לדלול ודישון ראש. על מה שמשרד החקלאות מוציא את עונפי כספיו.

למכירה

200,000

זוגות נעליים

בזיל הזול!

מכירה מיוחדת בחנויות "סלוא" ובכל סניפי **אבנעל**

גם לנו סוליות ועקבים **סוליארתן חזק 3x**

AVNAL

גורדון לבינסון איוון

החזק

את השעות המאושרות של חופשתך, תנציה אותן בתמונה ובעזרתה תהנה עוד שנים רבות מזכרונותיך הנעימים. בכסף מועט תקבל את המצלמה והדרכת חנם בשימושה אצל

טל. 4137

למדו שפות

מהר וביסודיות בבית-הספר לשפות "קדימה" תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314

נפתחים:

- (א) אולפניות לאנגלית ללימוד מרוכז (2 שעות ביום) למת-חילים ולמתקדמים וחוג לשיחה (Conversation) למש-תלמים על-ידי מורים מאנגליה. כיתות קטנות.
 - (ב) קורסים לעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הידיעות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.
 - (ג) קבוצות נפרדות לאנגלית לתלמידי בתי-ספר יסודיים ותיכונים בחודשי החופש, לביסוס הידיעות ועזרה בבחינות.
- פרטים והרשמה: מ'9-12 לפנה"צ—9-3 בערב (פרט ליום ו').

עֶרֶב בְּבֵית. חיה ליד עגלת משקאות, ומאזינה לתקליטים (משמאל), בבילוי חופשי בבית.

יֶשֶׁר מֵהַסִּיר אוכלת חיה בדירתה בפאריז, שם היתה מבשלת לבד. כיום מבשלת עבורה עוזרת.

חִפִּיפֵת רֹאשׁ בעזרת כד מרחבי, מדי גימח חיה בפני צלם הסינה רבולציון.

חיה הופכת כוכבת

חלק מערביה מוקדש ללימוד דיקציה אנגלית מפי מורה מיוחד ולעיוניים השומרים על רענונותה. הערבים הנותרים מנוצלים בידי שפע העיתונאים הסובבים סביב עבודת ההסרטה של בן-חור. כשמגיע יום ראשון, היום החפשי מצילומים, מנצלת אותו חיה למנוחה מוחלטת. אחרי סדר יום שיגרתי מעין זה, מגיעים השחקנים למסקנה כי הסכומים הגדולים המוענקים להם תמורת עבודתם בסרט, יותר משהם ניתנים להם עבור אמנות המשחק שלהם, ניתנים להם כפיצוי עבור השיעמום והתדיגחנות שבחיי הכוכבות.

המעבר לחיי כוכבת אינו מתבטא במיוחד במלתחת הבגדים והשמלות של חיה. היא התקינה לעצמה שתיים שלוש שמלות חדשות, שאינן מהסוג בו נוהגות כוכבות להופיע. לעומת זאת היא מצאה להתאפר גם כשאינה נמצאת על במת הצילומים. תחילה נהגה לבוא לאולפנים בלתי מאופרת כדרכה, אולם הבמאי הורה לה להתאפר כדי להיות נכונה בכל רגע לצילומי עתונות ופירסומת.

הצילומים נמשכים זה חודשים. חלק ניכר מהסרט מצולם בזירת מרוצים ענקית שהוקמה באולפני צינה צ'יטה מעצים וקרטון, שם מסויטים את מירוץ המרכבות המפורסם בין בן-חור למסלה הרומאית. במרכבות נוהגים בשעת הצילומים אקרובטים מיוחדים, ורק בצילומים מקרוב מופיעים עיטם בהם כוכבי הסרט, כי מירוצי המרכבות כרוכים בסכנה גדולה. בשעת אחד הצילומים, התנגשו שתי מרכבות ואחת מהן התהפכה באוויר. התאונה הבלתי צפויה והבלתי מבוטאת, צולמה ותוכנס לסרט.

ויליאם ויילר שבע רצון מעבודתה של חיה. הוא מודיש זאת בכל הזדמנות. חיה, המבדחת איטלקית שוטפת, אותה למדה בעת הסרטת הסרט נערת-היום, הצליחה להתחבב על כל העובדים והפועלים. עוד בטרם הושלמה עבודתה בסרט, כבר מתכנן עמה ויילר הופעה במספר סרטים נוספים בביומו. למטרה זו, מתכננת חיה לנסוע לארצות-הברית.

בר בבד עם תוכניותיה לנסיעה להוליווד, לשם המשכת הופעה בסרטים אמריקאיים, עומדות בפני חיה מספר הצעות אחרות. האקטואלית שבהן היא השתתפותה בקופרזי דוקציה יוגוסלבית-ישראלית להסרת חיי חנה נוש. הבמאי הישראלי איואן לנגלי, שהוזמן במיוחד ליוגוסלביה כדי לדון באפשרויות שיתוף הפעולה, בקר השבוע ברומא, ניגש עם חיה לשיחה ממושכת בענין זה. החווה שיש לחיה הררית עם חברת מטרה, מכיל סעיף מפורש המרשה לה להופיע בסרט זה.

התקדמותה המהירה של חיה לא השכיחה ממנה את עובדת היותה ישראלית. עבודתה הרצופה מתירה לה אך מעט מאוד זמן לעקוב אחרי המתרחש בארץ. אולם בחופשתה הראשונה, מקוה חיה לקפוץ לביקור קצר בארץ. גם בכל הראיונות הרבים עמה, המתפרסמים בעתונות הקולנוע האירופית, מובלעת ישראליותה של חיה. ברוב הכתבות אף מגפחים את עברה של חיה בישראל. כך למשל אירע גם במאמר המפורסם אודות חיה שהתפרסם בדיילי טיימס הלונדוני. חיה סיפרה לכתב העתון על עברה בלהקה צבאית ישראלית. נקודת אחיזה זו שימשה לעתור נאי שראיין אותה עילה מספקת כדי להעביר את חיה לנגב, ולצרף לה רובה ליד.

אולם גם בעניינים אחרים, מחוץ לאומיותה הישראלית, אין היא מהססת לשוחח עם העיתונאים. באותה כתבה מצולמת בסינה רבולציון בה הופיעה תמונתה החשופה, חיחתה חיה את דיעותיה גם בענייני האבה. אמרה היא: "התרשמתי העזה ביותר מאירופה היא החופש הגמור ביחסי הגברים והנשים. אצלנו בישראל האבה היא משהו רציני יותר."

שמדי פעם הוא רותח. הוא יודע שעליו להתאפק כדי לא לעצבן את השחקנים.

★ ★ ★

עבודת ההסרטה נמשכת בריציפות עד שעה 7.30 בערב, כשרק שעת הפסקה אחת בצהריים עומדת לרשות השחקנים. אחרי יום עבודה מאומץ כזה, אין שחקני הסרט מסוגלים להתפנות לבילויים ולמסיבות. אצל שחקניות מסוגה של חיה, שעיקר כוחן במשחק הפנים שלהן, מוקדש מקום ראשון לשמירה על הפנים מפני קמטים. משום כך משתדלת חיה להקדים לישון.

תמונה שהולדה השבוע את הסערה הגדולה ביותר בין אזרחי ישראל לא היתה דוקא תמונת חילי המאריגים האמריקאיים הנוחתים בלבנון, או תמונת הצני חנים הבריטים המגיעים לירדן. היתה זו דוקא תמונת אשה, שהגיעה לישראל במספר טפסים מצומצם, מודפסת כעמוד השני של שבועון הקולנוע הצרפתי הגדול סינה רבולציון — תמונתה של השחקנית הישראלית חיה הררית בלבוש חזה.

תמונתה זו של חיה, אחת מסדרת תמונות מתוך כתבה מצולמת שלימה שהודפסה באותו עתון, לא היתה יוצאת דופן מהתמונות המקובלות בשבועוני הקולנוע בעולם. כמעט כל כוכבת, הנופלת בידי של צלם עתונאי נועז, וזכה ביום מן הימים לפירסום מעין זה שהוא שיגרתה ומקובל. אולם דוקא לגבי חיה הררית היתה בתמונה זו מעין הפתעה. אפילו בעלה של חיה, המהגורס נחמן ("בובי") צרתינר, שחזר רק השבוע מביקור ממושך ברומא, שם עוסקת חיה בעבודת ההסרטה של הסרט "בן-חור", היה מופתע מהצילום הנועז של אשתו.

כובי לא היסט להביע את תדהמתו ואת מורת רוחו מתצלומה של אשתו. עליו לא ידע כלל, למרות שהצילום נעשה עוד בטרם הוחתמה חיה על חוזה הופעה בבן חור, ועוד טרם הגיעה מפאריז לרומא. תגובתו של בובי היתה אפיונית לתגובה הכללית בקרב אלה העוקבים אחר התפתחות הקריירה של חיה. כי חיה היוועה ביחסה הרציני לאמנות. בדיעותיה המתקדמות, בצניעותה ובענוותנה, התגלתה בכתבה המצולמת בסינה רבולציון בדמות שונה מזאת שהיו רגילים לראותה בארץ.

אין כל ספק שתמונת החשפנות של חיה הררית מציינת שלב חדש בחייה. היא מציינת את הפיכתה של השחקנית הישראלית הצנועה והבלתי-ידועה לכוכבת זוהר, ששמה הולך לפניו בעולם הבד.

★ ★ ★

שעה שתצלומיה עוררו סערה בישראל, היתה חיה עצמה רחוקה מאוד ומתור הזהר שקישרו אותה אליו. היא עסקה בעבודה קשה ומפרכת, המהתה את צירו השני של מטבע הכוכבות הזהר. אחרי שבמיים הראשונים לשהותה ברומא שכנה חיה בדירת-פאר באחד המלונות המהודרים של רומא, שם מתוררים מדינאים ואצילים, שכרה דירה פרטית משלה ברובע מהודר בצפון רומא.

דמי האש"ל שקיבלה חיה מחברת מטרה, עמה היא חתומה על חוזה הופעה למשך ארבע שנים, חייבו אותה לשכור דירת ייצוג, לקבלת אורחים ועתונאים. הדירה המפוארת אינה מרוחשת ביותר. היא כוללת חדר-שינה, חדרי שירותים וחדר אורחים גדול. השינוי היחידי בתנאי חיה, לעומת התקופה בה בלטה בפאריז בצפיה ממושכת לתפקיד בסרט, מתבטא בכך שהיא מעסיקה עוזרת מיוחדת המנקה את הבית ומבשלת את ארוחותיה.

יום העבודה של חיה הוא אפור ושיגרתי. מדי בוקר היא משכימה בשעה 6.00 בבוקר. כעבור חצי שעה ממתנה לה כבר מכונית הלוקחת אותה אל אולפני צינה צ'יטה ברומא, שם מתבצעות כל עבודות ההסרטה של בן-חור. באולפנים הענקיים, שם מתנהלים הצילומים בכמה אולפנים בעת ובעונה אחת, מבלי שהשחקנים השונים המשתתפים באותו סרט מתראים זה עם זה במשך ימים, עוברת חיה הכנה ממושכת לקראת הצילומים.

במשך שלוש שעות רצופות מאפרים אותה, מלבישים אותה ומסרקים אותה. רק אחר כך מתחילים הצילומים עצמם. חיה ממלאת בסרט את התפקיד הנשי הראשי, תפקידה של אסתר שפחנה ואוהבתו של הנשיא היהודי בארץ יהודה — בן-חור. כמעט כל היום עובר בחזרות חוזרות ונישנות על סצנה אחת, בפיכותו האישי של במאי הסרט ויליאם הילר.

ויליאם ויילר עצמו, יהודי נמוך קומה עם נטיה להשמנה, בעל שיער מכסיף, יושב ליד המצלמה ומפקח על הצילום. לפעמים הוא מסוגל לחזור על 20-40 פעם על אותו קטע עצמו. הוא מסוגל לצאת להתחיל סצנה מחדש רק משום שהנחיר הימני של שחקן כלשהו לא היה בזווית הנכונה כלפי המצלמה.

אדם היושב מהצד ומשקיף על עבודת הצילום, מתעייף ומשתעם במהרה. חילר אינו צועק ואינו מקלל, למרות

ספורט

כדורגל

מסריח מן הראש

בעת שהכדורגל עצמו הפסיק להתגלגל על מגרשי הספורט בארץ, המשיך עולם הכדורגל הישראלי לגעוש ולסעור, פלט שפע של מאורעות וצנהרות. הפצצה הראשונה שהתפוצצה היתה הודעת התפטרותו החריפה של מרכיב הנבחרת הלאומית, אלור-משנה שמואל סוחר, שאישר למעשה את גילווי העולם הזה על פרשת טוקיו, הצטרף לתביעת העולם הזה להעביר את ספורט הכדורגל לניהול ממלכתי.

מיד אחריו באה הודעת התפטרותו של המאמן משה ארון, שהיתה לא פחות חריפה מזו של סוחר, האשימה את שחקני הפועל פתח תקוה בניהול מסע השמצות פרוץ נגדו. גם נשיא ההתאחדות לכדורגל, הדי"ר יוסף לאם, אישר את תצפית העולם הזה, הודיע על כוונתו להתפטר בקרוב.

מצילים עליידי צפירה. היה זה מר כז הפועל, המרכז בעל הכוח הרב ביותר בכדורגל בארץ, שהחליט לעשות את הצעד הראשון לתיקון המצב. אולם במקום לפעול מיד לסתימת החורים בספינה הטרופית, במקום שלק את המלחים המושחתים מהספון ולהציב תחתם מים חודשים, בחר מרכז הפועל לצפור בצופרים.

במסיבת עיתונאים שכונסה בבית סוקולוב, הופיעו דובר ההסתדרות ומוכיר מרכזו ה"פועל", ניתחו את המצב והסיקו את המסקנות. האבחנה, כפי שהתבטאה בפיו של דובר ההסתדרות, אדם הרחוק מחיי הספורט, לא היתה חדשה. הוא קבע למעשה את שקבעו אחרים עוד לפני שנתיים: "גילויים של שחיתות, מקח וממכר של משחקים, מקצוענות, איררה אנטי ספורטאית". גם ההצעות לתיקון המצב, כפי שהעלה אותן מוכיר מרכז הפועל, לא היו חדשות ברובן. היתה בהן רק דרישה חדשה אחת: להפסיק את העליות והירידות בליגות ה"שונות למשך שנתיים. לגבי סיום הליגה בשנה הנוכחית, הציע המוכיר: לפסול את המשחקים הבלתי-כרוכים ולסיים את משחקי הליגה. רמו יוסף פנאי, מוכיר מרכז הפועל, מה כוונתו בהצעה זו: "רק חלק קטן של השחקנים נגוע ברע. מקור הרע נעוץ רק בארגון אחד המשתייך להתאחדות הכדורגל (קרי - בית"ר)".

נוכח דברים אלה, קשה היה להשתחרר מהרושם שגם הפעם לא הגישה הספורטאית הטהורה, אלא גישה אינטרסנטית צרה, הנתה את עסקי הספורט. אחרת קשה להסיק בר מדוע התערור מרכז הפועל, ששתק נוכח כל גילווי השחיתות בשנים האחרונות, דחקא בשנה בה קבוצת הפועל צריכה לרדת מהליגה הלאומית לליגה א' וקבוצת בית"ר צריכה לעלות במקומה.

הצעת תקנון. אולם באיזו מידה רצוי ניות כהונתיהם של אנשי מרכז הפועל ל"טיהור האוירה בכדורגל, אפשר היה להיחזק כח בחלקה השני של אותה מסיבת עיתונאים. באותו חלק קמו צבי ברים, מי שהיה גזבר ההתאחדות וכיום הוא סגן היושב ראש שלה, ומנחם הלר, כיום גזבר ההתאחדות, והציעו להתאחדות להחליט ולקבל תקנון שיקבע את זכויותיהם וחובותיהם של שחקני כדורגל חובבים. הציעו השניים: "התקנון יקבע את גובה התשלום לשחקנים, יאסור על קבלת פרמיות, ויסדיר את ענין הקניות וקבלת המתנות של שחקני הנבחרת בחוץ-לארץ".

היה זה צחוק הגורל שדחקא מנחם הלר, שביסס את מעמדו בהפועל פתח תקוה בזירת מתנות והלחצות בסכומים של אלפי ל"ל לשחקני הקבוצה, ידבר על תקנון מעין זה. היה זה מגוחך שאדם כצבי ברים ידבר על טוהר-מידות בין השחקנים.

כי הכדורגל הישראלי לא הושחת עליידי שחקניו, אלא עליידי עסקניו. לא הכדורגלנים הם שהכניסו את נוהג הפרמיות והתשלומים, אלא העסקנים שניסו באמצעים אלה להתחבב על השחקנים ולחזק את מעמדם בקבוצות. לא היו אלה השחקנים ש"מכרו וקנו משחקים, אלא העסקנים והאגודות המפלגתיות. לא הכדורגלנים הם שהעכירו את האוירה הספורטאית על המגרש שים בארץ, אלא העסקנים שהסיתום ולמניחם הלר אין צורך לומר מי הם עסקנים אלה. משום כך טוב היו עושים אנשי מרכז האגודות אילו במקום לחבר תקנוני התנהגות לכדורגלנים, היו מחברים תקנוני התינהגות לעסקנים, ובראש וראשונה עסקניהם. כי הכדורגל מסריח מהראש, וזהו גם האבר שבו יש להתחיל במלאכת הטיהור.

טפול נכון מרחיק קשקשים

נקה אויל שמופו

מטפח ומיפה את שערך עם לונלין (ירוק) לשער רגיש. "Ricinated" (סגול) מרחיק קשקשים. חדש! בקבוק זכוכית 0.900 ל"י. בקבוק פלסטי בלתי שביר 2 ל"י. בכל אריזת ענק של "טקסטיל-שמופו" נמצא בקבוק מיניאטורי של נקה אויל שמופו - ח.נ.מ. המספיק לחפיפה אחת.

תוצרת נקה - תוצרת איכות • המפיצים היחידים חברת נורית בע"מ

הכרך מחכה

רק עד היום הראשון הקרוב. חלוקת כרכי "העולם הזה" מסתיימת. ראה פרטים במודעה בעמוד 16 בגיליון זה.

מכרז בפנים הארץ

מס' סדור	מספר המלים	מס' המחר	מס' המלים	מס' המלים	מס' המלים
שורר בעצה	החייבות בתשלום	פר	ל"י	28	173
אל	על דין				

מס' מקורי: 9:48
הגוש בשעה: 173
בית הנוהג המקורי והנוראות השרות: 28
מס' המלים: 173
מס' המלים: 28

אל: כל אזהדי הכדורגל בישראל

שני	העתקים	סהררט	על
האליפזת	העולמית	בכדורגל	בשטוקהולם
1958	נשלהו	ויוצגו	החל
מ-26	כירולי	בקו לנוע	סרכז
בתל-אביב	ובאמפיית אטרון	בחיפה	
		פאפה	פאריז

דיו.ב.ק.

עתה טובה מתאיץ

תשבץ העולם הזה 1086

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14			13		12	11
	19		18	17		16		15
		24			23	22		21
	28		27			26		25
		33			32		31	30
			38			37		36
	43	42				41		40
47			46				45	44
				52	51		50	49
		58			57	56	55	54
			60					59

מאונך: 1. מ-

חמישה החומר שים; 4. שר ב- ממשלה; 10. מלת איסור; 11. סופר אידי; 13. בלתי מבושל; 14. יש בתוכנו. והוא עי- וור; 15. כהן תנ- כ"י; 17. כלי ב- שחמט; 19. אחד השבטים; 20. מ- קום סתר; 22. כלי נשק אינדיא- ני; 25. מן ה- שחת; 26. אם כל חי; 27. לעצמו; 30. שומר על ה- סדר; 32. בלילה הוא יורד; 33. אלוהים; 34. ל-

רה ישראלית; 36. ישן; 37. הקומה התחתונה ביותר; 39. חודש חורפי; 41. התעשייה הצבאית; 42. שליח צי- בור; 44. מירא; 46. חיית בית; 48. בן נח; 50. מלת קריאה; 51. יאה; 53. עיר הקונגרסים; 55. של המכבים והוא פרח; 57. פולה לרננה; 58. חריף; 59. בעל העצות הלא- טובות; 60. חוזה.

מאונך: 1. מה שאומר איש ל-

רעהו; 2. חצי מאמר; 3. אחד מ- שבעת הימים; 5. סלע קטן; 6. עיתון בוקר; 7. נישא; 8. התחלק; 9. גדול הנשיאים האמריקאיים; 12. שליט פרס; 15. מטע הדר; 16. על

בני-טובים ומטורף

5 נערים ינערה (המרכז, תל-אביב): ארצות-הברית) הם רק ארבעה נערים ונערה, המנסים לבצע שוד מקורי בקאזינו מפואר, בעירת השעשועים והגירושין ריגו. הנער החמישי, המופיע בשם הסרט אך לא בסרט עצמו, נולד בדמינו של המתרגם מאנגלית, שהוא אולי טוב בחרגום, אך חלש מאוד בחשבון.

זהו סרט חסר יומרות, המנסה לחשוף את הרקע הדוחף בני-טובים לביצוע מעשי פשע. ארבעת הנערים, שכל אחד מהם כבר עבר מומן את גיל הנעורים, הם סטודנטים באוניברסיטה אמריקאית, דמויות רגילות של צעירים אמריקאים. הרעיון לביצוע השוד נולד דחקה במוחו של ביהטובים הטיפוסי, בן להורים עשירים המשתעמם בחייו ה- שיגרתיים, רוצה להיות ראשון לפחות ב- שטח אחד. לגביו, השוד אינו אלא ניסוי מעשי בפסיכולוגיה, המצאה שהיא לדעתו הגדולה ביותר מאז הומצא הביקיני.

אל בן הטובים המפונק מצטרפים שניים מחבריו לחדר. האחד לא-כלומניק בעל הוש הומור לקוי, מעין חיקוי לא מוצלח של ג'רי לואיס. השני, חייל לשעבר בקוריאה, מטורף ששחרר מכית חולי-רוח, לומד מ- פטים למרות שמדי פעם הוא סובל מהת- קפות שגעון. בעוד שלגבי השניים הראשונים השוד הוא שעשוע, לגביו מהנה השוד מט- רה. הוא אף מתכנן תכנית שטנית, כיצד להפיל בפח את הבריו.

בדרכם לביצוע השוד המקורי, בו ימלא את התפקיד הראשי מכשיר הקלטה, מצרפים אליהם השיוש. את הכרם הרביעי (גאי מדיסון), הנוסע להינשא לנערתו (קים גר- בק) ברינו. בדרך מאלץ המטורף גם אותה, בעזרת אקדה, להצטרף לחבורה. השוד מתבצע כפי שתוכנן, אלא שהמטורף בורח לבדו עם הכסף שנשדד, נופל לזרועות המשטרה, ומשחרר את חבריו מכל אשמה — מה שכמובן אינו משחרר אותם מכל אשמה ביחס לרמתו של הסרט.

פגישה בבית-חולים

אשמת גברים (תמר, תל-אביב): אי- טליה) היא בראש וראשונה אשמתם של אותם גברים אשר יצרו סרט זה. כי גם במכול הסרטינופת המוצגים בעונה זו על מסכי הארץ, זהו סרט חורג מגדר הרגיל. הוא נסיון להיות מלודרמה גרועה, שנכשל. אסון שאירע בלשכת עבודה לנערות, ב- התמוטט חדר המדרגות, מפגיש שלוש נע- רות בבית-חולים. סיפוריהן של השלוש צריכים להוכיח כי רק הגברים אשמים בכך, שהן עמדו באותו חדר מדרגות שעה ש- התמוטט. האחת הגיעה לשם משום שביל- דותה אנסו אותה פעם וניסו לאנסה עוד פעמיים. השניה באה לחפש עבודה, אחרי שברחה מבעל עשיר שנשאה רק על מנת שהיה לו בעל-חי, לו יוכל לעולל מעשי קונדס. השלישית הגיעה לאותו חדר מדר- גות שעה שירדה ממיטת מאהבה, ממנו ניסתה להשתחרר, ואיש אינו יודע מדוע לא הצליחה.

באותה מידה של הגיון אפשר היה לה- אשים באסון שאירע לאותן נערות מבול- בלות את איגוד יצרני הנעליים, שבנעליו צעדו הנערות למקום האסון, או את נהג האוטובוס שהסיען לשם. אולם חוסר הג- גיון הוא רק הקטן שבחסרונות סרט זה.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: ● **כפירי אריות** (תל-אביב, תל-אביב): מלחמת העולם השנייה, כפי שהיא משתקפת בעיניהם של קצין נאצי ושני חיילים אמריקאיים, יהודי וגוי. לפי ספרו של אירווינג שאו. מרלון בראנדו, מנוסטומרי קליפט.

● **לילות קביריה** (צפון, תל-אביב): גילוייה שסינה ממשיכה להקסים צופים בדמותה של יצאנית רומאית קטנה, ש- החיים והגברים מתאכזרים אליה.

● **החברים העליונים** (ירון, תל- אביב) — ג'רי לואיס ודין מרטין, בסאטירה משעשעת על מערבונים הוליבוד.

● **האויב במצולות** (אורנוע, ירו- שלים) — קרב מוחות מעל ומתחת למים, בין צוללת גרמנית למשחתת אמריקאית. קורט יורגנס, רוברט מיצ'ס.

● **עד התביעה** (חן, תל-אביב) — ראה לעיל.

סרטים

הצדק יחסי מאד

עד התביעה (חן, תל-אביב, בריטניה) מחזיר אל הבד את כוכבי הקולנוע של תחילת שנות הארבעים: טירון פאואר, מרלין דיטריך וצ'ארלס לוהטון. בבימוי הנפלא של בילי וילדר, מגישים השלושה פנינה קול- נועית נדירה: סרט מתח משעשע, רצוף הברקות ביום, ומשחק קולנועי שהוא ב- בחינת חוויה אמנותית לכשעצמו.

העלילה עצמה, המבוססת על סיפור בל- שוי של אגתה כריסטי, היא שיגרתית למדי לגבי סיפורי בלשים. צ'ארלס לוהטון, פרק- ליט מודקן הסובל ממחלת-לב והנמצא בהש- גחתה המתמדת של אחותו פספסנית וטר- דנית, מתחר בהמלצת רופאיו על תיקי פשע. אולם, כשמזדמן לידו תיקו של טירון פאואר,

"עד התביעה" מרלין דיטריך הסבתא חושפת רגל

הוא שוכח את מיחושיו ומקבל עליו את ההגנה על הנאשם.

טירון פאואר, חסר מקצוע קבוע, נאשם ברצח אלמנה זקנה, עמה שיחק תקופת מה את תפקיד המאהב, על מנת לרשת את הונה; 80 אלף לירות שטרלינג. פאואר, שהכיר בתקופת שירותו כחיל בריטי זמרת גרמניה (מרלין דיטריך) ונשאה לאשה, מבכס את האליבי שלו בעיקר על עדותה של אשתו. הפרקליט, שאינו מתרשם מאפיה של ה- אשה הגרמניה, מחליט לוותר על עדותה. הוא מופתע יחד עם הצופים, כשהגרמניה, המוכיחה כי לא היתה גשואה לבעלה כחוק, ומשום כך מותר לה להעיד נגדו, מופיעה בתור עד תביעה ראשי.

נגמר הצחקו, מתחיל המתח. עד כאן חלקו המשעשע של הסרט, גודש ההב- רקות של הומור בריטי טיפוסי. צ'ארלס לוהטון מעצב דמות בלתי-נשכחת של פרק- ליט תקפני וחביב. מרלין דיטריך הזקנה מעזה עדיין לחשוף את רגליה, נראית בעזרת איפור מתאים מושכת ומינית לא פחות מכוכבות הצעירות ממנה בשלושים שנה. אפילו טירון פאואר מפתיע לטובה, ובידיו האמנויות של הבמאי נתן הרבה יותר ממה שאפשר היה לקחת ממנו. גם כל שאר תפקידי-המשנה מעוצבים בידי שחקנים בעלי שיעור קומה, שלהופעתם על הבד הוקדשה איתה תשומת-לב כאילו היו שחקנים ראשיים.

אולם חלקו המעניין והמותח של הסרט מתחיל במקום בו מסתיים חלקו המשעשע. גילוי ההתרחשויות בחלק זה יכול את כל עקצו של הסרט. כי בכל מקום בו נדמה לצופה כי הגיע סופה המשכנע של העלילה, צץ סוף נוסף, משכנע לא פחות מקודמו. כשמסתיימים גם סופי הסרט לבסוף, לא יכול הצופה שלא להסיק את המסקנה: הצדק הוא מושג מאוד יחסי, ולעתים אף מגוחך.

קומו-סנס

COMMON SENSE

האמץ, היעיל ביותר להשגת מקקים (זוקס)

שימו לב לסמל המסחרי המנעו מזיופים!

הווי

מחזרי המתזור

ב תל-אביב, אחרי שבמשך שנת הלי- מודים סילק המורה יצחק אטלס שלושה צעירים שהיו נטפלים לבנות בית-ספר בלפור בתל-אביב, הופיעו שלושת הצעירים בסיום השנה בביתו של המורה, הסיחו בפניו מח- צלת לניקוי נעלים.

★ ★ ★

עולם תחתון

ב יפו, התלוננה צעירה במשרה על נער בן 16, שהסתתר מתחת ליציע מגרש הכדורגל ביפו, סיפרה: "אנחנו באנו לראות כדורגל, הוא בא לראות תחתוני נשים."

★ ★ ★

שטח הפקר

ב ירושלים, עצר משמר שוטרים אדם בן 40, שניסה לחצות את קו שביתת הנשק. סיפר לשוטרים כשנתפס: "אני אי- שיות חשובה, העובדת בשירות מעצמה ידי דותית זרה. גשלתני בשליחות חשובה, ובשעה שלוש לפנות בוקר אני צריך להשי- תתך בפגישה בעלת חשיבות בינלאומית." התגלה כחולה-רוח שברח מטיפול פסיכיאטרי.

★ ★ ★

איך נפלו גיבורים

ב ריצ'מונד, ארצות-הברית, התלונן אי- רח על גניבת מכוניתו, מסר למשטרה כי כל מאמצי גלוחה עלו בתוהו הודיע כי שמו שרלוק הולמס.

★ ★ ★

חלון תאווה

ב ירושלים, הבחין מארב שוטרים באדם המנסה להכנס בכוח לתוך בית-החולים לחולי-רות, סורץ את החלון ונכנס דרכו אל תוך בית-החולים. תפסו את האיש, גילו כי הוא בריא ברוחו, הנוהג לחזור לבית-החולים כדי לבצע מעשים מגונים בחולות.

★ ★ ★

איפכא מסתברא

ב תל-אביב, נדרס תולך-רגל בלתי-זהיר על-ידי מכונית, בילה חודש בבית-חולים, נתבע לדין באשמת הליכה בלתי-זהירה וב- אשמת גרימת נזק למכונית שדרסה אותו, חוייב לשלם 75 ל"י לבעל המכונית.

★ ★ ★

שירות הרדי

ב רמת-גן, נטפלו שלושה צעירים לצי- צעירה ברחוב חשוך, ברחו אחרי שה- צעירה הקימה צעקות, גילו במאוחר כי ארנקו של אחד מהם, ובו 50 ל"י, נעלם, מיהרו למסור על כך למשטרה, שעצרה את הצעירה, האשימה אותה בגניבה, לא שכחה להאשים גם את שלושת הצעירים בתקיפת.

★ ★ ★

שיר המעלות

ב לונדון, לא קיבל בית-משפט תביעת גירושין של אשה, שהאשימה את בעלה כי הוא מראה תמונות עירום שלה לחבריו, פסק כי זכותו של הבעל "להתפאר במעלות אשתו."

★ ★ ★

זעקת הקרב

ב בירות, לבנון, אחרי ששלושה גיפים של חיל הנחיתה האמריקאי נתקעו בחול בעת נחיתת המאוינס, מיהרו מתרחצים וגי- ערות בבגדיים ביקיני, שהתרחצו בחוף הנחיתה, לעזור לפולשים לדחוף את מכו- ניותיהם.

★ ★ ★

דופק הזמן

ב חיפה, הבחינו שוטרי מכס בנמל ב- גודלו הבלתי-טבעי של חוזהו של אחד החיירים, ביקשווהו להתפשט, גילו כי האיש קובש חזית נשים, היו נאלצים לעורר את האיש שהתעלף וטען "יש לי דמיקות לב- חזקות", נוכחו לדעת כי דמיקות-הלב החו- קות מקורן ב20 שעונים שהוחבאו בתוך החזית.

מבוע אני מעשן דוגמא?

● כי היא טובה מאד
● ממריצה אותי בעבודה
● מפיגה עיפותי
● אני ממליץ עליה

דוגמא

20 סיגריות 400 פו. עבולות • שטוחות

נשירת שערות ומניעת קרחות

מאפשר: 1. הפסקה מוחלטת של הנשירה
2. הצמחת שער חדש
אחריות גמורה - במקרה של אי הצלחה, יוחזר הכסף

רוביניס קוסמטיקום
בהנרית סר א. רובין. ביוקוסטיקאי מדופלם
תל-אביב, רחוב פינסקר 2 - טל. 22128

רומא

- היא
- רק
- אחת
- מבירות
- העולם
- אליהן
- נשלחים
- מדי
- שבוע
- מינויי
- החוז
- של
- "העולם הזה"
- שבועון
- החדשות
- הישראלי
- המוסר
- לישראלי
- בניכר
- דו"ח
- נאמן
- ומלא
- על
- כל
- הנעשה
- באוצ.

חמשירייס

מעשה כסמלת, שמה נילי,
שאמרה: "אם איני לך, אז מי
לי?"

היא יצאה לבלות
עם כחור בחולות,
אז היה הוא צועק לה: "הצילי!"

מעשה כמ. כ., שמו פלים,
שניסה להיות קצת אלים.

הוא דפק זקרקע,
העניש בשמירה,

והיום הוא שוכן בתיחולים.

נחמן אינגבר, צה"ל

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין
המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי
שבוע בשבוע בפרס של 10 לירות. הזוכה בפרס
השבוע הוא דוד דניאל, יורדי הסירה 11, ירושלים.

דור המחר
"אמא, אמרה הבת, אני כל כך מפחדת מפני
הנשואין. את יודעת כמה אני אוהבת את חנני, אבל
אני גם מרגישה שאין לי מושג מכל כך הרבה דברים חשובים בחיי הנשואין..."
האם התחילה לספר לבת התמימה על הפרחים, הדבורים. אבל הבת הפסיקה
אותה מיד. "לא לזה אני מתכוונת. את חושבת שאני לא יודעת מה זה חיימין
או הריון? מה שמפחיד אותי זה הבישול!"

חנה והבי, תל-אביב

טעות לעולם צודקת

מחר, תתקיים מריבת חברים. (למרחב)
יורם ברנשטיין, אייל
רופאים ואנשי מגידוד אדום מוזמנים.

הותר פרסום שמו של השודד בתחנונים.
(הארץ)

חנוך פלד, חיפה

בלי רחמנות.

מעוניין להכיר בחורה. הכסף לא חשוב.
(ידעות אחרונות)

מרדכי דן, תל-אביב

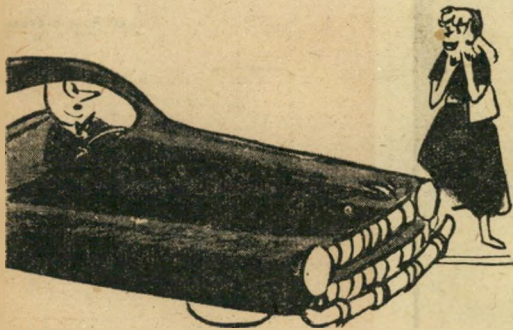
אין לו גס ריח.

שיירה ארוכה של אניות השתרכה לאור
רך רחוב הרצל. (הארץ)

אליק מג, חיפה

א/ק — אניות קרטון.

האם השתנה -

האדם (או אפילו זווה)

יומן החדשות

רישומים מתוך פנקס הקופה של מר בריוולוס,
סוחר סקסטיל בן 50, תל-אביב:

1	באפריל: מודעה לבקשת מזכירה	5	ל"ר
2	" פרחים למזכירה	1	"
3	" החדשה שוקולדה	2,5	"
8	" למזכירה החדשה שכר שבוע	60	"
10	" למזכירה שוקולדה לאשתי	5	"
15	" שכר שבוע למזכירה	75	"
18	" ארנק	40	"
19	" שוקולדה לאשתי	5	"
22	" שכר שבוע לזיוה	100	"
24	" ארוחת-ערב עם זיוה ותיאטרון	65	"
25	" שוקולדה לאשתי	3	"
28	" מעיל פרווה לאשתי	1250	"
29	" מודעה לבקשת מזכיר	5	"

חנה והבי, תל-אביב

קללה לבטלה

אינני יכול להתחרות בצוות של "שלושה בסירה אחת", אבל מאחר שגם דן בראמוץ אינו יכול להקיף את כל המקצועות, בלקסיקון הקללות שלו, הרני מוסיף כמה הצעות משל:

בין נגרים

שינסרו לך את הפרטנויות, שדיבוקו את לשונך בדבק-נגרים קר, שתאכל רק חמרי פרזול ויתקע לך מסמר 35 מילימטר אתה יודע איפה, שיקימו לך מצבה של דיקט.

לקבלו

שתבנה שיכון ותגור בו עם הדיירים, שיתקלף לך העור כמו שמתקלף לי הסיח.

למנהל החשבונות

שלא תהיה התאמה טכנית בינך ובין אשתך, ושלא תוכלו להתאון לעולם.

לאיכר

שתצמח לך שעורה על הראש, ובשדה קרחת.

לסופר עברי מקורי

שחברך יגנוב את הרעיון לתרגם ספר לועזי לפניך, שתמות משעמום.

לעורך-דין

שאשתך תגיש נגדך צו-על-תנאי כל אימת שתרצה לתבוע את זכויותי התוקיות כבעל, שידונו על כך בבג"ץ במשך שנתיים, ושבינתיים יגישו נגדך צו מניעה.

דויד דניאל, ירושלים

הערות-שוליים

הרוסים הציעו לערוך ועידת פיסגה...

... סימן ששוב הגענו אל פי התהום.

בשעה שטיטו ועבר אל-נאצר נועצו בבריווני...

... ניתן האות לבריונים להשתלט על בנדאד.

רומניה גירשה נספח ישראלי, על ש"שידל לעליה"...

... עליה זקוק בה.

המלכים ההאשמיים הולכים בדרכי אצ"ל:

תחילה אמר המלך עבדאללה: "שתי גדות לירדן, זו שלנו זו גם כן..."
ועתה נשבע נכדו חוסיין: "עירק כך!"

כזבים לילקוט

לא יאומן כי יסופר

"לא יאומן" היה ממיסדי הכפר. הוא בא מברנו" ביץ. החברה חושבים ששם המשפחה שלו הוא זלוטקיץ, אבל כולם קראו לו "לא יאומן". ובכן, כפי שאמרנו, "לא יאומן" נולד בברנוביץ, והיושב במרומים התאכזר בחלוקת יופיו לנער, ובברנוביץ נולד נער מכוער אבל מכוער זה לא מלה. איש לא יודע מדוע אבל הוריו קראו לו בשם "לא יאומן". אתם יכולים לתאר לעצמכם כמה סבל הנער כל חייו — שהרי הוא, סמל הכיעור, נקרא בשם "לא יאומן".

בכל אופן, משגדל, גידל זקן כזי להסתיר את כעורו, ויום בהיר אחד, כשאמרו לו במקחה של ברנוביץ: "לא יאומנציק, יש לך זקן כמו להרצל!" או הוא החליט לעלות לארץ, והתיישב בכפר ברוך.

רק אלוהים יודע איך — אבל דברים כאלה קורים. "לא יאומן", שיש לו פרצוף כמו בלאטה, התחתן עם החתיכה הטובה ביותר של הכפר, והם ראו יחדיו 35 שנים של אושר. ואז, אחרי אותן 35 שנים, כש"לא יאומן" היה שרוץ על ערש דווי, והולך להחזיר את נשמתו לבורא, הוא פנה לאשתו: "יש לי בקשה אחרונה ממך, לפני שאני משאירך לבדך. אנא, אל תכתבי את שמי על קבריי!" והוא נפח את נשמתו, ר"ל.

אשתו שמעולם לא ראתה בכעורה, לא יכלה להבין את דרישתו. אבל בקשתו האחרונה של המת קדושה היתה לה. ולכן, על קברו היא חרתה: "פה מונח בעלי, שבמשך 35 שנים של נשואים לא בגד בי, אפילו פעם אחת!" ומאז, כל התל-אביבים שעוברים, וקוראים את הכתוב על המצבה, מפליטים בתדהמה: "הרי זה לא יאומן!" א. גולה, זינגה

מאז ועד עתה?

מלכת המים '58

מועמדות - סידרה א.ו.

פרחיה גרינברג צברית ילידת תל-אביב, בת 19, הי' משרתת בצה"ל. שערה שחור ועיניה חומות, שולטת בארבע שפות. ענפי ספורט אהובים: אתלטיקה, שחיה וכדורסל.

לכל אלה הרוצות להציע את מועמ' דותן לתואר "מלכת המים 1958", ואשר טרם שלחו את תמונותיהן: עליכן לעשות זאת בהקדם האפשרי, מאחר ומתקרב מועד פגירת התח' רות בפני מועמדות חדשות. ועדת התחרות עורכת עתה את הפידורים האחרונים למיון המועמדות, לקראת

עליזה וינברג

עלתה מפרי לין בהיותה בת 9. כיום היא בת 18, תלמידת בית-הספר לאחיות של קופת-חולים. עיסוקיה הספורטיביים הם: ריצה, קפיצה לרוחק ובעיקר שחיה.

נשף הבחירה, אשר ייערך בחודש אוגוסט. יהיה זה נשף קיצי מהודר, גרוש הופעות ממדרגה ראשונה. ולי אותה יפהפיה בחוף נהריה, אשר לא הרשתה לאחד מצלמי התחרות לצלם, מה, כל עוד לא יבטיח לה כי תיבחר לפחות כסגנית ראשונה או שניה: הבחירה אינה ניתנת בידי שופטים די-צ'רדיים, ואין מארגני התחרות יכולים להבטיח שום מקום בתוצאה הסופית, כי הבחירה תיעשה עליידי הקהל עצמו, בערב הנשף, והתוצאות תבדקנה עליידי רואי-השבון מוסמך.

מלכה הגואל

מבלה את שעות היום כפקידה באחד הבני קים הידועים בתל-אביב, ואילו את שעות הפנאי היא חבלה בעיקר על שפת הים, בשחיה. היא ילידת הארץ, בת 18.

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמ' ליק' על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

השם: _____

מצב משפחתי: _____

הכתובת המלאה: _____

שנת הלידה: _____

מקום הלידה: _____

שנת הטליה: _____

גובה: _____

צבע שיער: _____

צבע עיניים: _____

השכלה קודמת: _____

ידיעת שפות: _____

ספורט (לציין איזה): _____

מקצוע או שמה לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

האם המועמדת היונה או הנה חברה בתנועת-נוער, תנועה קיבוצית, ארגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחר: _____

פרט איזה ומתי: _____

הזכבויות: _____

אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כתיב שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממולא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על המעטפה "מלכת המים 1958".

א להדביק את תמונת המועמדת כאן.